

Európsky ombudsman

Výročná správa
za rok 2016

Európsky ombudsman

Výročná správa
za rok 2016

Obsah

Úvod	4
1. Rok 2016 v kocke	6
2. Kľúčové témy	7
2.1. Transparentnosť v rozhodovaní EÚ	7
2.2. Transparentnosť lobizmu	9
2.3. Transparentnosť v rozhodovacom procese v hospodárskej a finančnej oblasti	10
2.4. Prístup k dokumentom EÚ	12
2.5. Etické otázky	13
2.6. Agentúry a iné orgány EÚ	15
2.7. Zmluvy a granty EÚ	16
2.8. Výhľad do budúcnosti	17
3. Cena za dobrú verejnú správu	19
4. Komunikácia	20
5. Vzťahy s inštitúciami EÚ	22
5.1. Európsky parlament	22
5.2. Výbor pre petície	22
5.3. Európska komisia	23
5.4. Iné inštitúcie, agentúry a organizácie	23
5.5. Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím	24
6. Európska sieť ombudsmanov	26
7. Každodenné riešenie prípadov	30
8. Typ a zdroj sťažností	31
8.1. Prehľad sťažností a strategických vyšetrení	31
8.2. Sťažnosti, ktoré nespádajú pod mandát ombudsmana	34
9. Na koho?	36
10. Na čo?	37
11. Dosiahnuté výsledky	38
12. Vyhovenie návrhom ombudsmanky	41
13. Zdroje	42
13.1. Rozpočet	42
13.2. Využívanie zdrojov	43
Ako nadviazať kontakt s európskou ombudsmankou	44

Úvod

Emily O'Reilly, európska ombudsmanka

S potešením vám predstavujem našu výročnú správu za rok 2016.

Tento rok bol pre EÚ turbulentný a výzvy budú pokračovať aj v nadchádzajúcich rokoch. Kríza nezamestnanosti, prebiehajúca migračná kríza, rozhodnutie Spojeného kráľovstva vystúpiť z Únie a obavy týkajúce sa vplyvu novej administratívy v USA na Európu nás všetkých nútia pracovať ešte tvrdšie, aby sme prispeli k čo najlepším reakciám inštitúcií EÚ a k čo najlepšej starostlivosti o občanov, ktorým slúžime.

V tomto roku sa opäť ukázalo, že práca ombudsmana môže časom pozitívne ovplyvniť kvalitu správy EÚ, čo je v súlade s mojou stratégiou zameranou na zlepšenie vplyvu, významu a viditeľnosti tohto úradu.

Vďaka aktívnym strategickým vyšetrotvoreniam dokázal môj úrad prispieť k ďalšiemu zvýšeniu už aj tak vysokej úrovne transparentnosti a administratívnych noriem vo verejných orgánoch EÚ. Spolupracovali sme s Európskou komisiou a Európskym parlamentom na posudzovaní expertných skupín, ktoré poskytujú Komisii poradenstvo v oblasti politiky. Spojili sme sa s predsedom Európskej komisie Jeanom-Claude Junckerom, aby sme riešili otázku etiky bývalých komisárov, a s predsedom Euroskupiny Jeroenom Dijsselbloemom sme rozoberali otázku transparentnosti Euroskupiny. Poskytli sme tiež odporúčania Komisii týkajúce sa povolení pesticídov a Komisii, Rade a Parlamentu správu o tom, ako zlepšiť transparentnosť trialógov.

Koncom roka sme zaviedli udeľovanie Ceny za dobrú správu zamerané na vyjadrenie uznania excelentnosti vo verejnej správe EÚ a obetavej práce veľkého počtu zamestnancov európskej verejnej správy, ktorí pracujú na zlepšení kvality života európskych občanov.

Základom mojej práce naďalej zostáva poskytovanie pomoci jednotlivcom, ktorí majú problémy s verejnou správou EÚ, a obavy, ktoré ich znepokojujú, tvoria prevažnú časť stoviek sťažností, ktoré každý rok riešime.

V roku 2016 sme usporiadali v Bruseli výročnú konferenciu Európskej siete ombudsmanov, ktorá vychádzala z našej úspešnej spolupráce v takých oblastiach ako migrácia, transparentnosť lobizmu a zásady právneho štátu. K efektívnejšej spolupráci so sieťou sa zaviazala aj Európska komisia.

Teším sa na ďalší náročný rok a na spoluprácu so správou EÚ v rámci poskytovania pomoci pri hľadaní riešení na problémy, ktorým čelia občania EÚ. Obzvlášť sa teším na pokračovanie vynikajúcej a plodnej spolupráce s Európskym parlamentom. Jeho podpora bola a stále je veľmi dôležitá pre efektívne plnenie môjho mandátu v mene občanov, ktorým spoločne slúžime.

Emily O'Reilly

Kapitola 1

Rok 2016 v kocke

Rok 2016 bol bohatým na udalosti. Tu sú niektoré dôležité udalosti:

2016

- 1 Január**
List členom Európskej siete ombudsmanov o Fonde pre azyl, migráciu a integráciu
- 2 Február**
Ombudsmanka požiadala Komisiu o správu o autorizácii pesticídov
- 3 Marec**
Začaté vyšetrovanie o dokumentoch skupiny expertov na zmluvu o Euratome
- 4 Apríl**
„Zvýšenie transparentnosti v oblasti lobizmu v súvislosti s tabakom“ – podujatie ombudsmanky
- 5 Máj**
Začaté vyšetrovanie posudzovania konfliktov záujmov osobitných poradcov Komisiu
- 6 Jún**
Výročná konferencia Európskej siete ombudsmanov v Bruseli
- 7 Júl**
Ombudsmanka vyzýva na väčšiu transparentnosť v trialógoch
- 8 August**
Riešenie sťažností na porušenie povinnosti Komisiu v rámci projektu EU Pilot
- 9 September**
Ombudsmanka vyzýva predsedu Európskej komisie Junckera, aby objasnil postoj k novej úlohe predchodcu
- 10 Október**
„Narúšanie Európy – pravda, fakty a sociálne médiá“ – podujatie ombudsmanky
- 11 November**
Ombudsmanka víta krok predsedu Junckera v súvislosti s Kódexom správania komisárov
- 12 December**
Svetový samit partnerstva pre otvorené vládnutie – ombudsmankin príhovor k plénu

Európska ombudsmanka pomáha občanom v styku s inštitúciami, orgánmi a agentúrami EÚ. Pomáha riešiť problémy ako sú zmluvné otázky, porušovanie základných práv, nedostatok transparentnosti v rozhodovaní alebo odmietnutie prístupu k dokumentom. V roku 2016 najväčší podiel prípadov tvorili opäť vyšetrovania v súvislosti s transparentnosťou.

2.1. Transparentnosť v rozhodovaní EÚ

Ombudsmanka **zverejnila** v júli návrhy na väčšiu transparentnosť trialógov – neformálnych rokovaní o legislatívnych návrhoch EÚ medzi Európskym parlamentom a Radou EÚ. Tieto návrhy zahŕňali sprístupnenie dátumov zasadnutí v rámci trialógu a prehľadu programov, pozícií oboch zákonodarcov k návrhu Komisie a mien osôb prijímajúcich rozhodnutia prítomných na zasadnutiach v rámci trialógu. Ombudsmanka odporučila, aby sa dokumenty, v ktorých sú zaznamenané hlavné fázy procesu, zverejnili čo najskôr po ukončení rokovaní. Skontrolovala spisy trialógu týkajúce sa dvoch právnych predpisov EÚ (smernica o hypotekárnych úveroch a nariadenie o klinických skúškach) a usporiadala verejnú konzultáciu. Doručených bolo 51 odpovedí vrátane piatich z národných parlamentov. Európsky parlament, Rada a Komisia odpovedali na návrhy ombudsmanky v decembri, vo všeobecnosti súhlasili s argumentmi ombudsmanky v prospech väčšej transparentnosti. V odpovediach tieto inštitúcie uvádzajú, aký bol ich počiatočný postup v nadväznosti na návrhy, ktorý zahŕňal vzájomné diskusie o realizácii návrhov. #1

V máji ombudsmanka začala **strategické vyšetrovanie** spôsobu, akým Európska komisia posudzuje konflikt záujmov v prípade svojich osobitných poradcov. Poradcovia poskytujú na požiadanie odborné informácie priamo komisárom. Cieľom vyšetrovania, ktoré sa začalo na základe individuálnych sťažností, je zabezpečiť dostatočne podrobné pravidlá na zabránenie neprimeranému vplyvu na tvorbu politik. V liste predsedovi Európskej komisii Jeanovi-Claude Junckerovi ombudsmanka navrhla, aby mandát poradcu, ako aj jeho aktivity mimo tohto mandátu boli dostatočne jasné pred jeho

#1

**LSE EUROPP
blog**

How transparency can be improved in the way EU laws are negotiated and agreed
bit.ly/2b2D6qK

Ako možno zlepšiť transparentnosť v rámci rokovaní a schvaľovaní právnych predpisov EÚ.

#2

Nick Beake

@EUombudsman now started wider inquiry into appointment process for special advisers. (Often work for private sector clients as well as EU).

Európska ombudsmanka začala teraz rozsiahlejšie vyšetrovanie menovania osobitných poradcov (ktorí často pracujú súbežne pre klientov zo súkromného sektora aj pre EÚ).

Zamestanci úradu ombudsmana poverení prípadom skontrolovali spisy týkajúce sa osobitných poradcov vymenovaných v roku 2015 a 2016.

vymenovaním a aby sa posúdenie jeho konfliktu záujmov aktualizovalo, ak by sa tieto jeho aktivity zmenili. [#2](#)

Zamestanci úradu ombudsmana poverení prípadom skontrolovali spisy týkajúce sa osobitných poradcov vymenovaných v roku 2015 a 2016. Správa z tejto kontroly potvrdila významné zlepšenie v určitých oblastiach v roku 2016. Túto skutočnosť ombudsmanka potvrdila v liste predsedovi Junckerovi. Ombudsmanka sa aj v roku 2017 bude zameriavať na ďalšie možné zlepšenia v týchto oblastiach: spôsob organizovania postupu vymenovania osobitných poradcov, posudzovanie konfliktu záujmov Komisiou pred vymenovaním, povinnosť podať vyhlásenie o nových aktivitách po vymenovaní a prístup verejnosti k dokumentom a informáciám.

Predmetom **strategického vyšetrovania**, ktoré sa začalo v máji, je pilotný program Komisie, v rámci ktorého sa Komisia usiluje zabezpečiť, aby členské štáty správne uplatňovali právne predpisy EÚ bez toho, aby sa musel uplatniť postup pre prípad nespĺnenia povinnosti. Ombudsmanka sa rozhodla preskúmať tento proces na základe vyšetrovania viacerých sťažností. Ombudsmanka sa opýtala Komisie, ako tento postup funguje vrátane odôvodnenia omeškaní, ako Komisia komunikuje so sťažovateľmi o začatí a ukončení pilotného postupu a na to, ako Komisia postupuje, ak členský štát opätovne mešká s odpoveďou alebo neposkytne dostatok informácií. Koncom roku 2016 ombudsmanka vykonala ďalšiu kontrolu spisov, aby získala lepšiu predstavu o tom, ako tento postup funguje v praxi. Vyšetrovanie pokračuje aj v roku 2017.

Jeden **prípad**, ilustrujúci význam transparentného rozhodovania, sa týkal postupu schvaľovania pesticídov pre európsky trh. Konkrétne išlo o postup, ktorý Komisia uplatňuje pri schvaľovaní bezpečného používania účinnej látky predtým, ako sa predložia všetky údaje potrebné na podporu takéhoto rozhodnutia (známy ako postup potvrdenia údajov). Ombudsmanka požiadala Komisiu, aby v roku 2018 o tom podala správu a preukázala, že postup sa používa reštriktívne, že dohľad členských štátov nad používaním pesticídov sa zlepšil a že zvyšné hodnotenia desiatich látok, na ktoré poukázal sťažovateľ, boli ukončené. [g+ #1](#)

Ďalší **prípad** sa týkal omeškaní Komisie pri povolení 20 žiadostí týkajúcich sa geneticky modifikovaných potravín a krmív. Počas vyšetrovania sa Komisia zaoberala aj týmito 20 žiadosťami. Ombudsmanka však dospela k záveru, že omeškani neboli opodstatnené, a navrhla, že ak Komisia považuje časový rámec pre rozhodovanie v súvislosti s geneticky modifikovanými potravinami a krmivami za nedostatočný, mala by sa touto otázkou zaoberať pri skúmaní spôsobu, akým sa takéto rozhodnutia prijímajú.

g+

#1

Európsky
ombudsman**[Tlačová správa] Ombudsmanka
žiada Komisiu o vypracovanie
správy o povolení pesticídov**

Vyšetrovanie európskej ombudsmanky týkajúce sa schvaľovania pesticídov Európskou komisiou poukazuje na obavy v súvislosti s postupom, ktorý uplatňuje Komisia, pri schvaľovaní bezpečného používania účinnej látky predtým, ako dostane všetky údaje, ktoré sú potrebné na podporu takéhoto rozhodnutia. Ombudsmanka analyzovala tento postup schvaľovania látok, ktorý uplatňuje Komisia, a zároveň požiadala o údaje potvrdzujúce ich bezpečnosť. Na základe svojej analýzy a vzhľadom na význam ochrany zdravia a životného prostredia v EÚ ombudsmanka predložila niekoľko návrhov na zlepšenie systému Komisie na schvaľovanie pesticídov.

2.2. Transparentnosť lobizmu

Ombudsmanka vyšetřovala tiež transparentnosť lobizmu v EÚ a súvisiace záležitosti. Vyváženosť záujmov zastúpených v stovkách expertných skupín, ktoré Komisii poskytujú poradenstvo v oblasti politiky a právnych predpisov, bola predmetom dôležitého strategického vyšetřovania. Začiatkom roka 2016 ombudsmanka požiadala Komisiu, aby prijala rad krokov v súvislosti s transparentnosťou expertných skupín vrátane zverejnenia podrobnej zápisnice z ich zasadnutí. Aj Parlament bol veľmi aktívny v tejto otázke. V máji Komisia odpovedala, že plánuje viaceré zmeny v systéme vrátane uverejňovania programov a dôležitých zápisníc, zlepšenia riadenia konfliktu záujmov v súvislosti s osobami vymenovanými na základe osobnej spôsobilosti a zavedenia povinnosti, aby členovia expertnej skupiny boli uvedení v registri transparentnosti EÚ. Ombudsmanka skontroluje zápisnice zo zasadnutí a ďalšie relevantné dokumenty v roku 2017 predtým, ako pripraví svoje konečné závery k reakcii Komisie na jej odporúčania. #3

Na výzvu Parlamentu Komisia uskutočnila v roku 2016 revíziu registra transparentnosti EÚ. Ombudsmanka **napísala** predsedovi Junckerovi a uviedla návrhy na zlepšenie registra, aby sa z neho mohlo stať centrálné stredisko transparentnosti pre všetky inštitúcie a agentúry EÚ. Vyzvala tiež v súvislosti so všetkými lobistickými skupinami k úplnej transparentnosti financovania, väčšej presnosti údajov a sprísneniu monitorovania. Vyzvala tiež k tomu, aby v konečnej dohode medzi inštitúciami o registri bolo uvedené právo podať sťažnosť ombudsmanovi. Komisia, Parlament a Rada v súčasnosti rokujú o tomto revidovanom registri. #4

S vedomím, že úradníkom vo verejných inštitúciách na úrovni EÚ aj na vnútroštátnej úrovni môžu prísť vhod odporúčania týkajúce sa toho, ako zabrániť neprimeranému vplyvu záujmových skupín, ombudsmanka vypracovala niekoľko **praktických usmernení**. Zoznam toho, čo sa má a nemá urobiť, bol koncom roka zverejnený vo forme návrhu s výzvou na poskytnutie spätnej väzby. Úradníkom bolo odporučené, aby hlásili neprijateľné lobistické postupy a neuskutočňovali stretnutia mimo úradných hodín, mimo úradných priestorov alebo bez prítomnosti iného kolegu.

V **rozhodnutí** uverejnenom koncom roku 2016 ombudsmanka poukázala na svoj dôrazný nesúhlas so stanoviskom Komisie týkajúcim sa transparentnosti jej stretnutí s tabakovými lobistami. Na jeseň roku 2015 ombudsmanka požiadala Komisiu, aby aktívne zverejňovala online všetky stretnutia s tabakovými lobistami alebo ich právnymi zástupcami, ako aj zápisnice z týchto zasadnutí na účely plnenia záväzkov tejto inštitúcie podľa Rámcového dohovoru OSN o kontrole

#3

Frans Timmermans

Another step forward in changing the way 'Brussels' works. New expert group rules adopted: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-1923_en.htm ...

Prvý podpredseda Európskej komisie Frans Timmermans povedal: Ďalší krok vpred v zmene spôsobu práce Bruselu. Boli prijaté nové pravidlá pre expertné skupiny.

#4

Erik Wesselius

How to improve the EU #TransparencyRegister? @EUombudsman makes some pertinent suggestions. <http://www.ombudsman.europa.eu/en/resources/otherdocument.faces/en/67708/html.bookmark> ...

Európska ombudsmanka predkladá niekoľko príslušných návrhov na zlepšenie registra transparentnosti EÚ.

V rozhodnutí uverejnenom koncom roku 2016 ombudsmanka poukázala na svoj dôrazný nesúhlas so stanoviskom Komisie týkajúcim sa transparentnosti jej stretnutí s tabakovými lobistami.

#5

Vera da Costa e Silva

Congratulations European Ombudsman. Compliance with the WHO FCTC is essential. [@FCTCOfficial](#)

Vera da Costa e Silva, vedúca sekretariátu Rámcového dohovoru o kontrole tabaku (FCTC) povedala: Gratulujeme európskej ombudsmanke! Súlad s dohovorom WHO FCTC je nevyhnutný.

Podujatie európskej ombudsmanky o transparentnosti pri tabakovom lobizme.

tabaku (FCTC – Framework Convention for Tobacco Control). Generálne riaditeľstvo (GR) pre zdravie sa už riadilo postupom, ktorý odporučila ombudsmanka. Začiatkom roka 2016 Komisia odpovedala, že je názoru, že už koná v súlade s dohovorom FCTC a nie je nutné, aby si osvojila postup GR pre zdravie. Ombudsmanka tento prípad uzavrela so zistením nesprávneho úradného postupu a konštatovala, že Komisia nepredložila riadne dôvody odmietnutia prijať opatrenia, ktoré navrhol jej úrad. [#5](#)

Téma ako zlepšiť transparentnosť tabakového lobizmu bola predmetom [strategického jarného podujatia](#) ombudsmanky. Na seminári vystúpil aj komisár EÚ pre zdravie, zástupca WHO pri EÚ a zástupcovia občianskej spoločnosti. Na tomto podujatí sa skúmalo, ako GR pre zdravie plní dohovor FCTC a diskutovalo sa o dôležitosti toho, aby celá Komisia uplatňovala rovnaké opatrenia. Ombudsmanka vyzvala všetky inštitúcie EÚ, aby vykonávali dohovor v plnom rozsahu podľa jej usmernení. [#1](#)

#1

Storify

Zlepšenie transparentnosti pri tabakovom lobizme

Ombudsmanka usporiadala 27. apríla podujatie na tému, ako si inštitúcie EÚ môžu plniť svoje povinnosti súvisiace s transparentnosťou podľa pravidiel Svetovej zdravotníckej organizácie OSN (WHO) a usmernení upravujúcich tabakový lobizmus.

2.3. Transparentnosť v rozhodovacom procese v hospodárskej a finančnej oblasti

Verejnosť sa vo veľkej miere zaujíma o rozhodovací proces v hospodárskych a finančných záležitostiach. Úrad ombudsmana sa zaoberal jednotlivými sťažnosťami v tejto oblasti a aj podľa ombudsmanky je niekedy užitočnejšie upozorniť na citlivé záležitosti, resp. požiadať o viac informácií v rámci strategickej iniciatívy. Ombudsmanka [vyjadrila uznanie](#) predsedovi Euroskupiny Jeroenovi Dijsselbloemovi za jeho aktívne opatrenia v prospech väčšej transparentnosti tohto orgánu, napríklad zverejnením podrobného programu

a zhrnutím jej zasadnutí formou správ, a požiadala o ďalšie vysvetlenie jeho návrhov. Pán Dijsselbloem [odpovedal](#), že od zavedenia režimu transparentnosti Euroskupina sprístupnila celý rad dokumentov vrátane materiálov použitých na prípravu rokovaní Euroskupiny. Pán Dijsselbloem sa tiež [vyjadril](#), že orgán sa zaviazal k presadzovaniu transparentnosti jeho politických rokovaní a že body, na ktoré ombudsmanka poukázala, zahrnie do svojich ďalších diskusií.

Zástupcovia úradu ombudsmana sa streli s Danièle Nouyovou, predsedníčkou dozornej rady Európskej centrálnej banky (ECB), aby diskutovali o transparentnosti postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (SREP – Supervisory Review and Evaluation Process), prostredníctvom ktorého sa hodnotí finančné zdravie bánk eurozóny. Ombudsmanka následne poslala [list](#) pani Nouyovej, v ktorom uviedla, že ECB má počítať – ak tomu už tak nie je – s nárastom počtu žiadostí o prístup verejnosti k dokumentom v oblasti bankového dohľadu. Ombudsmanka navrhla, že ECB by mohla preskúmať jeho rozsah s cieľom zverejniť časti príručky pre dohľad jednotného mechanizmu dohľadu (SSM – Single Supervisory Mechanism). Ombudsmanka ďalej navrhla, že jednotlivé listy v rámci postupu SREP, ktoré boli poslané subjektom, na ktoré sa vzťahuje dohľad, by mohli byť po uplynutí príslušnej doby zverejnené. Pani Nouyová [odpovedala](#), že list ombudsmanky sa preberie s dozornou radou a upozornila, že čo sa týka postupu SREP, banka okrem uverejnenia brožúry s podrobným opisom metodiky SSM SREP organizuje aj špecializované semináre v spolupráci s bankovým sektorom. [#6](#) [#7](#)

Vo februári ombudsmanka [navrhla](#) prezidentovi Európskej investičnej banky (EIB) Wernerovi Hoyerovi, aby zverejňovali zápisnice zo zasadnutí správnej rady EIB a Európskeho investičného fondu (EIF). V odpovedi, ktorú ombudsmanka uvítala, prezident Hoyer uviedol, že banka súhlasila s prijatím týchto opatrení týkajúcich sa transparentnosti. Na základe požiadavky ombudsmanky EIB zverejnila na svojom webovom sídle aj dohodu o Európskom fonde pre strategické investície (EFSI – European Fund for Strategic Investments), ktorú podpísala EIB a Komisia. Okrem toho EIB postupne aktualizuje svoj verejný register, čo je elektronická databáza prepojená s projektmi, ktoré banka financuje, tak, že uverejňuje viac informácií týkajúcich sa environmentálnej a sociálnej oblasti.

V priebehu roka ombudsmanka navrhla, aby EIB zmenila interné etické pravidlá tak, aby členovia správnej rady boli pred začatím novej činnosti povinní požiadať o povolenie výbor pre etiku a právny súlad. Informovala sa aj na kódex EIB správania členov správnej rady a poznamenala, že v ňom nie je stanovená povinnosť podať vyhlásenie o záujmoch alebo finančných záujmoch, ako je obvyklé v iných medzinárodných finančných inštitúciách.

#6

Gide Brussels

Letter from the European Ombudsman to the ECB on the Supervisory Review and Evaluation Process <http://www.ombudsman.europa.eu/resources/otherdocument.faces/en/71844/html.bookmark> ... via [@EUombudsman](#)

List európskej ombudsmanky Európskej centrálnej banke o postupe preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu.

#7

Bruno Nicostrate

Very good recommendation!

Veľmi dobré odporúčanie!

Na základe požiadavky ombudsmanky EIB zverejnila na svojom webovom sídle aj dohodu o Európskom fonde pre strategické investície (EFSI – European Fund for Strategic Investments), ktorú podpísala EIB a Komisia.

V [liste](#) adresovanom predsedovi Junckerovi sa ombudsmanka spýtala na režim uverejňovania dokumentov týkajúcich sa práce Európskej fiškálnej rady, nového orgánu zriadeného na poskytovanie poradenstva Komisii o finančných záležitostiach. Komisia [odpovedala](#), že dokumenty rady budú podliehať pravidlám EÚ o prístupe verejnosti k dokumentom [nariadenie (ES) č. 1049/2001].

2.4. Prístup k dokumentom EÚ

Ombudsmanka každý rok dostáva množstvo sťažností od jednotlivcov alebo organizácií o neposkytnutí prístupu verejnosti k dokumentom administratívnymi orgánmi EÚ. V týchto prípadoch sa ombudsmanka usiluje zistiť, či inštitúcia koná oprávnene, keď nezverejní konkrétny dokument. Ak ombudsmanka zistí, že inštitúcia koná neoprávnene, usiluje sa dosiahnuť zverejnenie požadovaného dokumentu.

Jeden takýto [prípád](#) sa týkal žiadosti o prístup verejnosti k stanoviskám hodnotenia vhodnosti uchádzačov na sudcov a generálnych advokátov Súdneho dvora a Všeobecného súdu Európskej únie. Rada odmietla poskytnúť prístup k stanoviskám – vypracovaným skupinou odborníkov – s tvrdením, že pravidlá EÚ týkajúce sa prístupu k dokumentom [nariadenie (ES) č. 1049/2001] sa v tomto prípade neuplatňujú.

Ombudsmanka odporučila Rade, aby všetky budúce žiadosti o prístup verejnosti k takýmto dokumentom riešila so zreteľom na tento prístup.

Po intervencii ombudsmanky Rada oznámila, že sa rozhodla uplatniť nariadenie (ES) č. 1049/2001. Ombudsmanka uvítala zmenu politiky Rady a konštatovala, že tento prípad upozornil na dôležitú otázku, a to, ako nájsť tú správnu rovnováhu medzi potrebou ochrany osobných údajov osôb, ktoré sú hodnotené na účely prijatia do vysokej verejnej funkcie, a potrebou zabezpečiť maximálnu transparentnosť v procese vymenovania. Uviedla, že v takýchto prípadoch by sa rovnováha spravidla mala nakloniť v prospech väčšej otvorenosti. Ombudsmanka odporučila Rade, aby všetky budúce žiadosti o prístup verejnosti k takýmto dokumentom riešila so zreteľom na tento prístup.

Ďalší [prípád](#) sa týkal odmietnutia prístupu verejnosti k dokumentom týkajúcim sa vyšetrovania údajne nezákonnej prepravy živého tuniaka modroplutvého na Maltu. Komisia akceptovala odporúčanie ombudsmanky poskytnúť prístup k dokumentom, ktoré Komisia vypracovala. Aj keď počas vyšetrovania odmietla zverejniť dokumenty, ktoré Malta poslala Komisii, neskôr prijala rozhodnutie riadiť sa odporúčaním ombudsmanky na zverejnenie dokumentov z Malty. Malta predložila teraz tento prípad na súdy EÚ v snahe zabrániť Komisii sprístupniť dané dokumenty.

Európska ombudsmanka na prezentácii správy Európskeho parlamentu o Výročnej správe za rok 2015 európskeho ombudsmana.

V **prípade**, ktorý sa týkal Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (ESVČ), sťažovateľ, ktorým bola švédka mimovládna organizácia, chcel získať prístup k dohode o politickom dialógu a spolupráci medzi EÚ a Kubou. Európska služba pre vonkajšiu činnosť to zamietla s odôvodnením, že dohoda je ešte len predbežná. Sťažovateľ sa obrátil na ombudsmanku s konštatovaním, že zmluva už bola parafovaná. V priebehu vyšetrovania po prijatí tejto dohody Komisiou služba ESVČ sprístupnila dokument.

Inštitúcie niekedy zmenia postoj ku konkrétnej žiadosti o prístup k dokumentom. Prípad sa týkal **sťažnosti**, keď Komisia odmietla poskytnúť prístup verejnosti k dokumentom týkajúcim sa dohľadu spravodajskej služby Spojeného kráľovstva nad internetom. Po intervencii ombudsmanky Komisia sprístupnila jeden dokument, list od ministra zahraničných vecí Spojeného kráľovstva, ale dva listy od podpredsedu Komisie nesprístupnila. Na základe toho ombudsmanka konštatovala nesprávny úradný postup. Komisia však v októbri 2016, rok po rozhodnutí ombudsmanky, príslušné dokumenty sprístupnila.

2.5. Etické otázky

Správa EÚ má pomerne vysoké etické normy. Aby občania mohli mať väčšiu dôveru v EÚ, musia si byť istí, že politici, ako aj zamestnanci EÚ pracujú len vo verejnom záujme. Zavedené pravidlá musia zabezpečiť, že komisári nespochybnia tento princíp počas funkčného obdobia a po ňom. Obavami v súvislosti s prácou bývalých komisárov sa ombudsmanka zaoberala vo svojej práci v roku 2016.

#8

Parlamento Europeo

.@EUombudsman: la Comisión debería revisar el código de conducta de los ex comisarios <http://bit.ly/2a5UK8M>

Komisia by mala revidovať kódex správania v súvislosti s bývalými komisármi.

Predseda Juncker jednako navrhol sprísniť kódex tak, že sa predĺži obdobie, počas ktorého je potrebné vyhýbať sa akýmkoľvek konfliktom záujmov, na dva roky pre bývalých komisárov a na tri roky pre bývalých predsedov Komisie.

Vo júnovom **rozhodnutí** ombudsmanka zistila nesprávny úradný postup, keď v rokoch 2009 – 2014 Komisia neriešila v prípade bývalého komisára primeraným spôsobom porušenie kódexu správania komisárov a riadne nevyšetrila zlučiteľnosť pracovnej zmluvy komisára v súkromnom sektore s povinnosťami podľa Zmluvy o EÚ napriek obavám vyjadreným etickým výborom, ktorý sa zaoberá takými to záležitosťami. Ombudsmanka vyzvala k revízií kódexu správania, výsledkom ktorej by mali byť jednoznačnejšie a ľahšie realizovateľnejšie pravidlá, ktoré by zahŕňali aj sankcie za prípady porušenia kódexu.

O dôvodoch reformy kódexu sa začalo diskutovať ešte viac, keď sa bývalý predseda Komisie ujal funkcie ako nevýkonný predseda v banke Goldman Sachs. Komisia uviedla, že neporušil kódex, v ktorom je stanovené 18-mesačné obdobie, počas ktorého sa je potrebné sa vyhýbať akýmkoľvek konfliktom záujmov, ombudsmanka však pripomenula, že podľa Zmluvy o EÚ niektoré funkcie môžu byť problematické aj po uplynutí 18-mesačnej oznamovacej lehoty. V **liste adresovanom** predsedovi Junckerovi ombudsmanka požiadala Komisiu, aby túto záležitosť postúpila etickému výboru Komisie a aby preskúmala kódex správania. Predseda Juncker **odpovedal**, že túto záležitosť postúpil *ad hoc* etickej komisii. Výbor dospel k záveru, že aj keď bývalý predseda nepreukázal „starostlivé uváženie, ako by dalo očakávať od osoby, ktorá toľko rokov zastávala vysoký úrad“, neexistuje „dostatočný dôvod na preukázanie porušenia povinnosti konať čestne a zdržanlivo uloženej podľa článku 245 ods. 2 ZFEÚ [Zmluva o fungovaní Európskej únie]“. #8

Predseda Juncker jednako navrhol sprísniť kódex tak, že sa predĺži obdobie, počas ktorého je potrebné vyhýbať sa akýmkoľvek konfliktom záujmov, na dva roky pre bývalých komisárov a na tri roky pre bývalých predsedov Komisie. Ombudsmanka **uvítala** tento návrh, zopakovala však prechádzajúcu námietku, že dlhšie obdobie nebude vždy dostatočnou zárukou dodržania článku 245.

Podrobné etické pravidlá je potrebné uplatňovať v rámci celej inštitúcie, a nie len v prípade jej politických predstaviteľov. Ombudsmanka v septembri skončila svoje **vyšetrovanie** záležitosti týkajúcej sa toho, ako Komisia plní pravidlá EÚ týkajúce sa zamestnancov upravujúce jav tzv. otáčavých dverí. Komisia už prijala pozitívne kroky v odpovedi na návrhy ombudsmanky. Ombudsmanka pri uzatváraní vyšetrovania navrhla niektoré ďalšie kroky. Vyzvala Komisiu, aby uverejnila viac informácií týkajúcich sa najmä jej hodnotenia a záverov pri schvaľovaní žiadostí riadiacich úradníkov v súvislosti s ich prácou mimo Komisie. Navrhla aj, aby osoby, ktoré schvaľujú žiadosti zamestnancov odchádzajúcich z funkcie, nemali žiadne profesionálne kontakty s príslušnou osobou. Ombudsmanka

v nadväznosti na túto záležitosť uskutoční strategické vyšetrenie s cieľom posúdiť, ako sa pravidlá uplatňujú v praxi.

2.6. Agentúry a iné orgány EÚ

Agentúry EÚ, ktoré sa zaoberajú celým radom problémov – počnúc základnými právami až po bezpečnosť a účinnosť liekov, ochranu životného prostredia, zdravotné a environmentálne riziká, ktoré predstavujú chemické látky, a bezpečnosť letectva – boli po Európskej komisii druhým najväčším zdrojom vyšetrení ombudsmanky v roku 2016.

Jeden dôležitý prípad otvorený v roku 2014 sa týkal rozhodnutia Európskej agentúry pre lieky (EMA) poskytnúť len čiastočný prístup verejnosti k štúdiám klinického skúšania, ktoré sa týkali schválenia lieku Humira používaného na liečbu Crohnovej choroby. V júni ombudsmanka **vyšetrenie** uzavrela s tým, že víta lepšiu transparentnosť v tejto oblasti. Vyjadrila však obavu v súvislosti so štyrmi konkrétnymi informáciami, ktoré agentúra zadržala. Ombudsmanka uviedla, že všetky klinické informácie dôležité pre lekárov, pacientov a výskumných pracovníkov by mali byť zverejnené vo verejnom záujme. **g+ #2**

Európska chemická agentúra (ECHA) v roku 2015 súhlasila s návrhom ombudsmanky, aby záujemcovia o registráciu produktov preukázali svoju snahu zabrániť testovaniu na zvieratách. Agentúra pokračovala v roku 2016 podrobnými informáciami o presnom spôsobe realizácie návrhu ombudsmanky. V rámci nového **vyšetrenia**, ktoré sa začalo v roku 2016, sa požadovali vysvetlenia týkajúce sa spoločného vyhlásenia Komisie a agentúry ECHA o možnom používaní testov na zvieratách za určitých podmienok pre látky používané v kozmetických výrobkoch.

Každý rok sa stovky ľudí zúčastňujú výberového konania na prácu v orgáne EÚ v rámci postupu, ktorý riadi Európsky úrad pre výber pracovníkov (EPSO). V jednom **prípade**, ktorý bol postúpený ombudsmanke, sa sťažovateľka prihlásila do výberového konania úradu EPSO na nábor konferenčných tlmočníkov. Zmeškala termín pre podanie žiadosti z dôvodu krátkej hospitalizácie a požiadala úrad EPSO o predĺženie termínu. Úrad EPSO to zamietol s odôvodnením, že sa musí zaobchádzať so všetkými uchádzačmi rovnako. Ombudsmanka odporučila, aby úrad EPSO uznal, že existujú výnimočné situácie, keď z dôvodu vyššej sily je spravodlivé poskytnúť uchádzačom nový termín. Úrad EPSO súhlasil, že v budúcnosti realizuje všetky odporúčania ombudsmanky týkajúce sa uplatnenia zásady vyššej sily v súvislosti s výberovými konaniami úradu EPSO.

Ombudsmanka uzavrela vyšetrenie s tým, že víta zlepšenie transparentnosti v štúdiách klinického skúšania.

g+

#2

Európsky
ombudsman

[Tlačová správa] Ombudsmanka víta zlepšenie transparentnosti v súvislosti s liekom Humira – vyzýva však k väčšej transparentnosti v prípade lieku, ktorý patrí k najpredávanejším na svete

Európska ombudsmanka Emily O'Reilly uvítala lepšiu transparentnosť v klinickom skúšaní lieku Humira, jedného z najpredávanejších liekov na svete, na základe jej vyšetrenia týkajúceho sa zverejnenie správ z klinických štúdií. Ombudsmanka však vyjadrila obavy v súvislosti s určitými časťami **štyroch špecifických správ z klinického skúšania lieku Humira, ktoré Európska agentúra pre lieky nezverejnila** z uvedených dôvodov obchodného záujmu a požiadala agentúru EMA o prehodnotenie týchto úprav týchto správ. Ombudsmanka povedala: „Všetky klinické informácie dôležité pre lekárov, pacientov a výskumných pracovníkov musia byť zverejnené vo verejnom záujme.“

2.7. Zmluvy a granty EÚ

Sťažnosti v tejto oblasti predstavovali 14,5 % všetkých sťažností. Komisia dohliada na veľký počet projektov financovaných EÚ. Vykonáva dôsledné audity s cieľom zabezpečiť riadne hospodárenie s verejnými finančnými prostriedkami. Niekedy však dochádza k sporom v súvislosti s realizáciou auditu projektov alebo s výškou finančných prostriedkov, ktoré sa majú vymáhať. V týchto prípadoch sa dodávatelia často obrátia na ombudsmana, aby im pomohol nájsť riešenie.

Komisia tvrdila, že sťažovateľ sa neriadil platnými pravidlami pre zmluvné dojednanie, avšak vzhľadom na osobitné okolnosti tohto prípadu rozhodla upustiť od vrátenia viac než 86 000 EUR.

V jednom takomto prípade sťažovateľ, poľský výskumný inštitút, realizoval v rokoch 2004 až 2009 množstvo projektov, ktoré boli spolufinancované EÚ. Po ich úspešnom dokončení Komisia uskutočnila audit troch z týchto projektov a rozhodla o vrátení určitých nákladov. Ombudsmanka začala vyšetrovanie a zistila, že projektový úradník Komisie schválil písomne (e-mailom) subdodávku niektorých služieb (pričom Komisia neskôr rozhodla, že náklady súvisiace s týmito službami sa majú spätne vymáhať), čiže bol informovaný a povolil uzatvorenie príslušných subdodávateľských zmlúv. Komisia tvrdila, že sťažovateľ sa neriadil platnými pravidlami pre zmluvné dojednanie, avšak vzhľadom na osobitné okolnosti tohto prípadu rozhodla upustiť od vrátenia viac než 86 000 EUR.

Výskumný inštitút so sídlom v Chorvátsku sa zúčastnil na projekte financovanom EÚ v rámci siedmeho rámcového programu pre výskum a technologický rozvoj. Po odhalení niektorých nezrovnalostí v rámci auditu sa Komisia usilovala spätne vymôcť značnú sumu finančných prostriedkov. Inštitút podal [sťažnosť](#) ombudsmanke, ktorá zistila, že zistenia audítorov boli založené na niekoľkých nejasnostiach. Keďže najzásadnejším problémom bolo určenie dátumu skutočného začiatku projektu, ombudsmanka navrhla, aby Komisia konzultovala s odborníkom s cieľom overiť zistenie audítorov, alebo aby objednala technický audit. Komisia prijala návrh ombudsmanky.

Ďalší prípad sa týkal spôsobu auditu projektu v Maroku zameraného na ochranu vody, ktorý vykonala Komisia. Sťažovateľ, francúzska nezisková organizácia Association pour la Participation et l'Action Régionale (APARE), ktorá pôsobí v oblasti environmentálneho vzdelávania a ekologického občianstva, nesúhlasila so zistením Komisie z auditu, na základe ktorého by sa Komisii malo vrátiť 20 000 EUR, a obrátila sa na úrad ombudsmana. Po intervencii ombudsmanky Komisia súhlasila so znížením sumy, ktorú bolo potrebné vrátiť takmer o 75 %.

2.8. Výhľad do budúcnosti

Charakter práce úradu ombudsmana je ovplyvnený širším politickým kontextom. Napríklad rozsiahle obavy verejnosti týkajúce sa nedostatočnej transparentnosti rokovaní v súvislosti s Transatlantickým obchodným a investičným partnerstvom (TTIP) viedli ombudsmanku k začatiu vyšetrovania celej záležitosti z vlastného podnetu.

Ombudsmanka usporiadala tiež podujatia s cieľom diskutovať o aktuálnych otázkach, napríklad **podujatie** v októbri nazvané *Disrupting EU – Truth, Facts and Social Media* (Rozpad EÚ – Pravda, fakty a sociálne médiá). Ombudsmanka a zástupcovia Komisie, Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) a občianska spoločnosť diskutovali o tom, ako lepšie informovať o EÚ v časoch bezprecedentných výziev. Rozhodnutie Spojeného kráľovstva odísť z EÚ bude mať vplyv na podobu Únie v roku 2017 a neskôr. Zležitosti vyplývajúce z referenda o brexite sa začali predkladať úradu ombudsmanky krátko po hlasovaní. Do konca roku 2016 ombudsmanka dostala päť sťažností zahŕňajúcich administratívne záležitosti súvisiace s brexitom, tri z nich sa týkali prístupu k informáciám. #9 #10

#9

EU TTIP Team

We value @EUOmbudsman's positive feedback on our ongoing #TTIP transparency effort!

Vážime pozitívnu spätnú väzbu európskej ombudsmanky týkajúcu sa nášho pokračujúceho úsilia o transparentnosť TTIP!

Do konca roku 2016 ombudsmanka dostala päť sťažností zahŕňajúcich administratívne záležitosti súvisiace s brexitom, tri z nich sa týkali prístupu k informáciám.

#10

Ruairí McKiernan

important #Brexit contribution from @EUombudsman Emily O'Reilly <http://www.broadsheet.ie/2016/06/29/something-had-to-give/> ... via @TodaySOR @broadsheet_ie

Dôležitý príspevok európskej ombudsmanky Emily O'Reilly k brexitu na portáli *Broadsheet* v rámci relácie Today (RTÉ Radio One).

Podujatie európskej ombudsmanky: *Disrupting Europe: Truth, Facts and Social Media*.

#12

Open Gov Partnership

.@EUombudsman: "EU could become a leading voice within OGP & encourage other institutions to take inspiration from its work" #OGP16

Európska ombudsmanka hovorí: „Hlas EÚ by sa mohol stať vedúcim hlasom v rámci Partnerstva pre otvorené vládnutie a mohol by povzbudiť iné inštitúcie k tomu, aby sa inšpirovali jej prácou.“

Rok končil na vysokej úrovni zásluhou významnej úlohy ombudsmanky na globálnom samite **Partnerstva pre otvorené vládnutie** (OGP – Open Government Partnership), ktorý sa konal v decembri v Paríži. Ombudsmanka vyzvala EÚ k tomu, aby posilnila svoje postavenie v tomto partnerstve. Partnerstvo pre otvorené vládnutie je viacstranná iniciatíva, ktorej cieľom je okrem iného zabezpečiť konkrétne záväzky vlád na podporu transparentnosti, posilnenia práv občanov a boja proti korupcii. V tejto súvislosti ombudsmanka a OECD vykonali spoločne prieskum týkajúci sa otvoreného vládnutia s cieľom identifikovať spôsoby, ako zabezpečiť, aby ombudsmani zohrávali väčšiu úlohu v OGP. Úlohou ombudsmanky je propagovať a rozširovať prieskum v rámci Európskej siete ombudsmanov a iných medzinárodných sietí ombudsmanov. Sieť bude diskutovať o predbežných výsledkoch prieskumu na konferencii v júni 2017 a výsledky uverejní koncom roka. [#11](#) [#12](#)

#11

Aidan O'Sullivan

.@EUombudsman speaking at #OGP16 to close plenary session...

Európska ombudsmanka prednášajúca na plenárnom zasadnutí globálneho samitu Partnerstva pre otvorené vládnutie v roku 2016.

Kapitola 3

Cena za dobrú verejnú správu

Poslaním úradu ombudsmana je zlepšovanie verejnej správy EÚ a čo najlepšie nasmerovanie na občana. V tejto súvislosti ombudsmanka vyhlásila v októbri 2016 súťaž o **cenu za dobrú verejnú správu**. Cena predstavuje uznanie zamestnancom inštitúcií, agentúr a orgánov EÚ, ktorí pri vykonávaní svojich povinností presadzujú dobrú správu. Je to pilotná iniciatíva, ktorej cieľom je identifikovať najlepšie postupy v správe EÚ a upriamiť na ne pozornosť verejnosti.

Ombudsmanka plánuje predstaviť tieto postupy v rámci celej správy EÚ. Kategórie na udelenie ceny zahŕňajú excelentnosť v transparentnosti a etike, excelentnosť v komunikácii a excelentnosť v poskytovaní služieb orientovaných na občanov. S pomocou poradného výboru ombudsmanka vyberie víťazov a slávnostné odovzdávanie cien sa uskutoční v Bruseli v roku 2017. [g+](#) [#3](#) [#13](#)

#13

Dana Manescu

#EOaward Nice initiative by @EUombudsman >
[http://www.ombudsman.europa.eu/shortcuts/document.faces/en/72100/html.bookmark ...](http://www.ombudsman.europa.eu/shortcuts/document.faces/en/72100/html.bookmark...)

& I have a long list of potential nominees in mind!

Zaujímavá iniciatíva európskej ombudsmanky. Mám dlhý zoznam možných účastníkov!

Cena predstavuje uznanie zamestnancom inštitúcií, agentúr a orgánov EÚ, ktorí pri vykonávaní svojich povinností presadzujú dobrú správu.

g+

#3

Európsky
ombudsman

[Tlačová správa] Európska ombudsmanka Emily O'Reilly vyhlasuje súťaž **Cena za dobrú verejnú správu** v rámci inštitúcií, agentúr a orgánov EÚ. Cieľom tohto ocenenia, ktoré je pilotným projektom, je vyjadriť uznanie tým bežným zamestnancom, ktorí vykonávajú svoju prácu s vysokou úrovňou verejných služieb buď ako jednotlivci, alebo ako členovia tímu. K tomu patrí vysoká úroveň v oblasti etiky, transparentnosti a zodpovednosti.

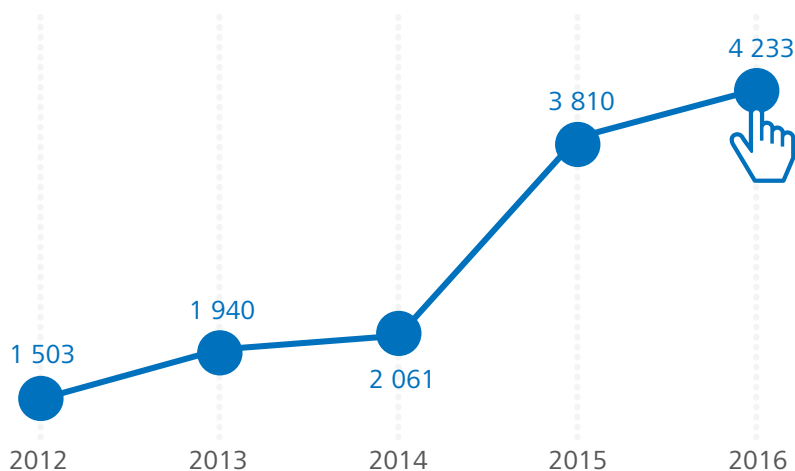

Stratégiou ombudsmanky (V ústrety roku 2019) je posilniť vplyv, význam a zviditeľnenie jej úradu. Vďaka lepšiemu zviditeľneniu občania vedia, na koho sa majú obrátiť, ak narazia na problémy s inštitúciami EÚ.

Okrem osobitných informácií pre zainteresované strany, napr. podniky, združenia a mimovládne organizácie, sa úrad snaží posilniť mediálny profil ombudsmanky a využíva sociálne médiá na komunikáciu o konkrétnych prípadoch, poskytovanie informácií o nových projektoch a pravidelné informovanie o aktivitách ombudsmanky.

Počet zmienok v médiách

Zmienky o práci ombudsmana v médiách od roku 2012 každoročne pribúdajú. Najviac ich bolo v rokoch 2015 a 2016.

Zmienky o práci ombudsmana v médiách od roku 2012 každoročne pribúdajú. Najviac ich bolo v rokoch 2015 a 2016. Prácu ombudsmanky sleduje viac ľudí na Twitteri, kde v rokoch 2015 až 2016 bol na účte úradu zaznamenaný 21 % nárast sledovateľov. Najsledovanejší tvít obsahoval infografiku s usmerneniami pre verejných činiteľov k tomu, čo majú a nemajú robiť pri interakcii s predstaviteľmi záujmových skupín. K ďalším obľúbeným tvítom patrili tvít s infografikou týkajúci sa expertných skupín, tvít s videom ombudsmanky s vyhlásením súťaže o Cenu za dobrú verejnú správu a tvít oznamujúci začatie verejnej konzultácie o transparentnosti neformálnych rokovaní o právnych predpisoch EÚ (trialógy). [#14](#)

#14

European Ombudsman

We've prepared a list of 'do's & dont's' for officials interacting with lobbyists. Have your say here: <http://bit.ly/2hofMVQ> #eulobbying

European Ombudsman

Practical guidelines (draft)

for public officials' interaction with interest representatives

DO

- 1 Verify that interest representatives have registered in the EU (or equivalent national) Transparency Register before meeting them or accepting an invitation to an event.
- 2 Basic research to check what interests they represent and who is funding them. Ask for further information, if needed.
- 3 Request interest representatives to disclose, in writing and in advance, the meeting purpose, participants' names, the issue for discussion and any relevant background information.
- 4 Inform your hierarchy prior to meetings with interest representatives and debrief them afterwards.
- 5 Assess any risk of conflicts between your private interests and the public interest and how your interaction might be perceived.
- 6 Err on the side of caution. If in doubt, consult as appropriate and if you decide to go ahead, add a note to the file explaining.
- 7 Invite interest representatives to substantiate statements or presentations in writing after meetings or telephone calls.
- 8 Maintain good record keeping habits, including the meeting date/ location, names of participants and issues discussed. Remember that you should use your institution's official file management system.
- 9 Respect the applicable disclosure requirements, for example, at EU level, disclose details of meetings between interest representatives and Commissioners, Cabinet members and Commission Directors-General.
- 10 Report unacceptable lobbying practices.

DON'T

- 1 Meet interest representatives not registered in the EU (or equivalent national) Transparency Register without asking them to register. Make clear, if appropriate, that this is a prerequisite.
- 2 Overlook the motives of those who seek meetings or invite you to events. Lobbying can be done by a range of professions, including lawyers and consultants.
- 3 Accept any invitations to meetings or events which could put your institution in a delicate situation.
- 4 Interact with a particular interest representative without considering offering other groups a similar opportunity.
- 5 Arrange meetings outside office hours, official premises, and without the presence of another colleague.
- 6 Share information you are not authorised to share or misuse confidential information.
- 7 Do or say anything which could be viewed as granting an interest representative preferential treatment.
- 8 Give the impression to an interest representative that any particular advice, idea or information could or will be decisive in the decision-making process.
- 9 Accept hospitality from an interest representative without careful consideration and unless it is in line with the applicable rules.
- 10 Delay in disclosing information on any gifts and hospitality received.

Pre úradníkov v styku s lobistami sme vypracovali zoznam odporúčaných a neodporúčaných postupov. Tu sa môžete k nemu vyjadriť.

#15

European Ombudsman

Strategic inquiry/
#Commission's expert groups:
@EUOmbudsman calls for more #transparency
[http://www.ombudsman.europa.eu/en/press/release.faces/en/63520/html.bookmark ...](http://www.ombudsman.europa.eu/en/press/release.faces/en/63520/html.bookmark...)

European Commission's Expert Groups

The European Ombudsman's recommendations

- 1 Greater transparency of expert group deliberations
- 2 Better conflict of interest policy
- 3 Link to Transparency Register
- 4 More balanced composition

Strategický prieskum expertných skupín Európskej komisie: európska ombudsmanka vyzýva k väčšej transparentnosti.

Úrad začal pracovať aj na novej podobe svojho webového sídla, aby bolo viac orientované na používateľov. Dokončenie tohto projektu je plánované na rok 2017 a úrad pravidelne vyzýva zainteresované strany, aby sa vyjadrili k práci úradu a poskytli návrhy na zlepšenia. [#15](#)

Európska ombudsmanka odovzdáva *Výročnú správu za rok 2015* predsedovi Európskeho parlamentu Martinovi Schulzovi.

Aj v roku 2016 sa stretla s predsedom Martinom Schulzom, ako aj s viacerými poslancami Európskeho parlamentu z celého politického spektra a z celej Európy.

5.1. Európsky parlament

Európska ombudsmanka si vzťah s Európskym parlamentom veľmi váži. Aj v roku 2016 sa stretla s predsedom Martinom Schulzom, ako aj s viacerými poslancami Európskeho parlamentu z celého politického spektra a z celej Európy. Ombudsmanka informovala o svojej práci a skúsenostiach, keď hovorila pred parlamentom na plenárnom zasadnutí, Výborom pre petície a Výborom pre právne veci. Zamestnanci ombudsmanky často zastupujú inštitúciu na zasadnutiach, vypočutiach výboru a v parlamentných medziskupinách.

5.2. Výbor pre petície

Ombudsmanka si vysoko váži úzku spoluprácu s Výborom pre petície. Stály dialóg je nevyhnutný pre poskytovanie služieb jednotlivým občanom, ktorí predkladajú svoje obavy úradu ombudsmana alebo Výboru pre petície. Ombudsmanka rieši sťažnosti na inštitúcie, orgány a agentúry EÚ, Výbor pre petície sa zaoberá petíciami týkajúcimi sa oblastí činností EÚ v rámci Európy. Vysoko si ceníme stálu podporu, ktorú predsedníčka výboru Cecilia Wikström a poslanci EP zo všetkých politických skupín poskytujú ombudsmanke. Táto podpora je dôležitá pre

schopnosť ombudsmanky poskytovať ďalšiu pomoc inštitúciám EÚ s cieľom stanoviť tzv. zlatý štandard pre dobrú verejnú správu. [#16](#)

5.3. Európska komisia

Európska komisia ako výkonný orgán EÚ má priamy vplyv na životy miliónov Európanov. Je politickým a tiež najväčším správnym orgánom EÚ, a preto je prirodzené, že veľká časť sťažností adresovaných ombudsmanke sa týka práce Komisie. Ombudsmanka ocenila konštruktívne pracovné vzťahy predsedu Jeana-Clauda Junckera s jej úradom a dôrazné pozitívne kroky zamerané na otvorenejšiu správu napriek pretrvávajúcim problémom. Ombudsmanka sa v roku 2016 opäť stretla s predsedom Junckerom, ako aj s viacerými podpredsedami a viacerými komisármi. Na stretnutí, ktoré usporiadal generálny tajomník, sa stretla aj s generálnymi riaditeľmi. Úzka spolupráca na úrovni služieb zabezpečuje efektívnejšie riešenie obáv občanov. [#17](#)

5.4. Iné inštitúcie, agentúry a organizácie

Ombudsmanka aj naďalej udržiava úzke vzťahy s viacerými ďalšími inštitúciami, agentúrami a organizáciami. V roku 2016 ombudsmanka bola v úzkom kontakte s Európskou centrálnou bankou, Európskou investičnou bankou, Európskym dozorným

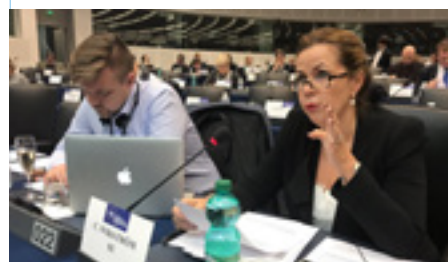

#16

Cecilia Wikström(L)

Presenterar parlamentets årsrapport för @EUombudsman aktiviteter för det gångna året för @ALDEgroup I morgon röstar vi i plenum! #eupol

Predsedníčka Výboru Európskeho parlamentu pre petície Cecilia Wikström hovorí: „Prerokovanie správy Európskeho parlamentu o Výročnej správe za rok 2015 európskej ombudsmanky v skupine ALDE v Európskom parlamente. Zajtra budeme hlasovať v pléne!“

Stretnutie európskej ombudsmanky s predsedom Európskej komisie Jeanom-Claudom Junckerom.

Ombudsmanka ocenila konštruktívne pracovné vzťahy predsedu Jeana-Clauda Junckera s jej úradom a dôrazné pozitívne kroky zamerané na otvorenejšiu správu napriek pretrvávajúcim problémom.

Úrad ombudsmanky udržiava vzťahy aj s Radou Európy v Štrasburgu.

#17

EC AV Services

NEWS VIDEO: @MalmstromEU received Emily O'Reilly, @EUombudsman More: europa.eu/Ry94um @Trade_EU

Európska komisárka pre obchod Cecilia Malmström prijíma európsku ombudsmanku Emily O'Reilly.

úradníkom pre ochranu údajov, Európskym podporným úradom pre azyl a Agentúrou Európskej únie pre základné práva. Úrad ombudsmanky udržiava vzťahy aj s Radou Európy v Štrasburgu. Všetky tieto vzťahy sú neoddeliteľnou súčasťou stratégie ombudsmanky s názvom V ústrety roku 2019, ktorá je zameraná na posilnenie významu, zviditeľnenia a vplyvu ombudsmana v záujme budovania otvorenejšej správy EÚ viac orientovanej na služby občanom.

#18

EU Disability Forum

we have to make sure that #UN #CRPD does not remain a wish list but generates a genuine impact on lives of all pwd in Europe - @EUombudsman

Musíme zabezpečiť, že dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím nezostane len zoznamom želaní, ale skutočne ovplyvní život všetkých so zdravotným postihnutím v Európe.

5.5. Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím

Ombudsman ako člen rámca EÚ chráni, podporuje a monitoruje vykonávanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD) na úrovni inštitúcií EÚ. V roku 2015 odborný výbor dohovoru OSN CRPD skúmal vykonávanie dohovoru Európskou úniou a vydal záverečné poznámky, ktoré boli obzvlášť dôležité v súvislosti so strategickou prácou ombudsmanky v roku 2016 týkajúcou sa dohovoru UNCRPD, pretože naznačujú možné nedostatky v správe EÚ. [#18](#) [#19](#)

V roku 2016 ombudsmanka vyšetrovala sťažnosť sluchovo postihnutého uchádzača, ktorému neposkytli viac času pri absolvovaní výberových testov výberovom konaní v Európskom úrade pre výber pracovníkov (EPSO).

Ombudsmanka konzultovala so zainteresovanými stranami a ukázalo sa, že mnohé členské štáty poskytujú študentom so sluchovým postihnutím viac času pri absolvovaní písomných testov. Navrhla, aby úrad EPSO starostlivo zvážil, či by v budúcnosti mohol na počítačové a písomné testy poskytnúť viac času sluchovo postihnutým uchádzačom, ktorí o to požiadajú.

V máji 2016 ombudsmanka začala vyšetrovanie, či **spoločný systém zdravotného poistenia (JSIS)** je v súlade s dohovorom UNCRPD. Plná úhrada liečebných nákladov zo systému JSIS sa poskytuje po uznaní vážneho ochorenia. Na takéto uznanie musí byť splnené kritérium kratšej očakávanej dĺžky života. Ombudsmanka bola názoru, že tento lekársky prístup k zdravotnému postihnutiu nemusí byť v súlade s dohovorom UNCRPD, a spýtala sa Komisie, či plánuje zaviesť osobitné kritériá pre úhradu liečebných nákladov zo systému JSIS pre osoby so zdravotným postihnutím. Toto vyšetrovanie pokračovalo aj v roku 2017.

Ombudsmanka okrem toho začala v nadväznosti na dve záverečné poznámky výboru UNCRPD dve strategické iniciatívy. Napísala predsedovi komisie o **prístupnosti webových sídiel a online nástrojov, ktoré Komisia spravuje**, a vtedajšej podpredsedníčke Kristaline Georgievovej sa v liste spýtala, ako **európske školy** riešia záležitosť, na ktorú upozornil výbor UNCRPD v súvislosti s vykonávaním dohovoru. Komisia odpovedala na obidva listy. Uviedla, že vytvorila jedno webové sídlo pre všetky svoje služby a že jednou zo základných zásad je zabezpečiť, aby služby boli prístupné čo najväčšiemu počtu používateľov. Pokiaľ ide o európske školy, Komisia vyhlásila, že bude podporovať všetky systematické snahy o plnenie odporúčaní v rámci dohovoru UNCRPD, a pripomenula, že politika Európskej školy týkajúca sa osobitných vzdelávacích potrieb sa pravidelne hodnotí.

V priebehu roku 2016 si úrad ombudsmana dal za cieľ zlepšiť svoje webové sídlo, aby bolo dostupnejšie a užívateľsky prístupnejšie. **Lahko čitateľný popis práce ombudsmana a postupu podávania sťažností** je k dispozícii v 24 úradných jazykoch EÚ. Webové sídlo ombudsmana okrem toho hodnotí externý poskytovateľ služieb s cieľom nájsť spôsoby na zlepšenie jeho dostupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím.

Ombudsmanka konzultovala so zainteresovanými stranami a ukázalo sa, že mnohé členské štáty poskytujú študentom so sluchovým postihnutím viac času pri absolvovaní písomných testov.

#19

EU Social

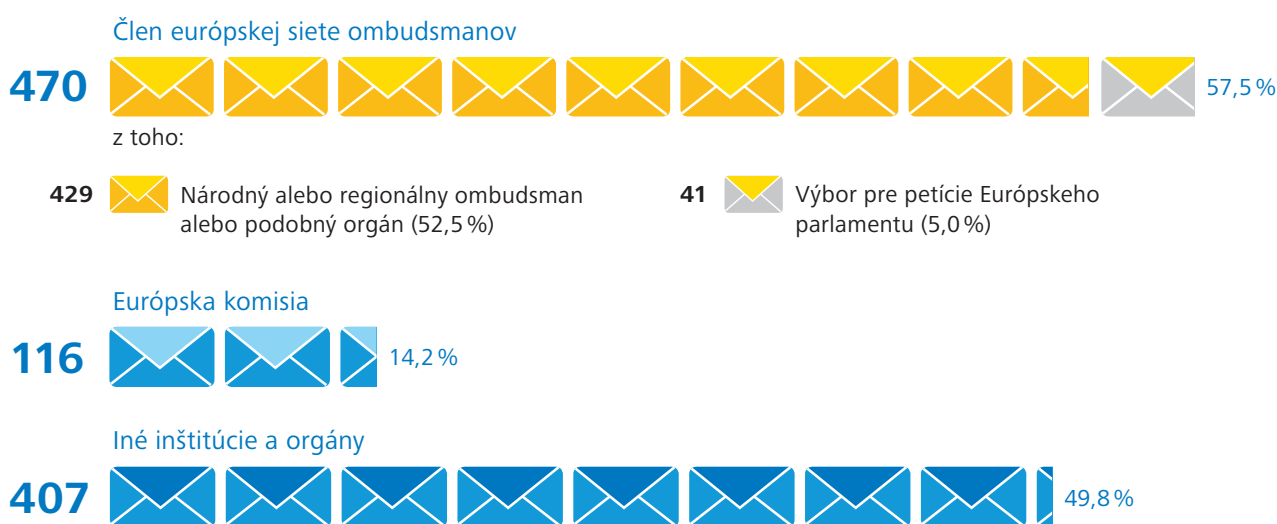
We are all on the same page on avoiding problems w/ use of #ESIFunds & institutionalization, says @EUombudsman's Rosita Hickey at #EDPD2016

Všetci stojíme na rovnakej strane, pokiaľ ide o predchádzanie problémov pri využívaní európskych štrukturálnych a investičných fondov a inštitucionalizáciu, hovorí Rosita Hickey z úradu európskeho ombudsmana na Európskom dni osôb so zdravotným postihnutím v roku 2016.

Sťažnosti postúpené iným inštitúciám a orgánom; odporúčania európskej ombudsmanky poskytnuté sťažovateľom, aby kontaktovali iné inštitúcie a orgány v roku 2016

Poznámka: V niektorých prípadoch poskytla ombudsmanka sťažovateľovi viac ako jeden druh poradenstva, preto súčet uvedených percentuálnych hodnôt presahuje 100%.

V roku 2016 európska ombudsmanka spolu s členmi Európskej siete ombudsmanov (ENO – European Network of Ombudsmen) uskutočnila reformu siete. Sieť pozostáva teraz z 96 úradov v 36 európskych krajinách. Členom siete je aj Výbor pre petície Európskeho parlamentu.

K strategickým zmenám v sieti ENO patrí posilnenie súbežných vyšetrovaní a iniciatív medzi zainteresovanými úradmi ombudsmana v oblastiach spoločného záujmu, ako napr. migrácia. V roku 2016 ombudsmanka a sieť uskutočnili jedno súbežné vyšetrenie a začali jednu strategickú iniciatívu, na ktorej sa podieľala aj sieť. V apríli 2016 ombudsmanka začala vyšetrenie sťažnosti týkajúcej sa úlohy Komisie pri hodnotení toho, ako členské štáty dodržia nariadenie (EÚ) č. 1233/2011 v oblasti ľudských práv a ochrany životného prostredia pri financovaní exportno-úverových agentúr (ECA – Export Credit Agencies). Agentúry ECA sú verejné alebo súkromné finančné inštitúcie ponúkajúce financovanie domácim podnikom, ktoré sa snažia podnikat'

hlavne v neistých a politicky a obchodne rizikových rozvojových krajinách a na rozvíjajúcich sa trhoch. Dvaja zo šiestich národných ombudsmanov (Poľsko a Španielsko), ktorých mandát zahŕňa agentúry ECA, odpovedali na výzvu ombudsmanky na začatie súbežných vyšetrení.

Strategická iniciatíva sa týkala **Fondu EÚ pre azyl, migráciu a integráciu** (AMIF). Na roky 2014 až 2020 má tento fond vyčlenený rozpočet vo výške troch miliárd eur. Ombudsmanka sa spýtala Komisie a siete, či všetky informácie týkajúce sa fondu AMIF sú online. Sieti položila aj otázku, či použitie finančných prostriedkov v členských štátoch je v súlade so základnými právami. Odpovedalo trinásť poslancov. Na základe vyšetrenia sa Európska komisia následne oslovila členské štáty s cieľom zabezpečiť, aby všetky informácie o národných programoch AMIF boli zverejnené online.

Na základe vyšetrenia sa Európska komisia následne oslovila členské štáty s cieľom zabezpečiť, aby všetky informácie o národných programoch AMIF boli zverejnené online.

Skoršie vyšetrenie ombudsmanky z vlastného podnetu týkajúce sa agentúry Frontex prinieslo v roku 2016 konkrétne výsledky v tom, že agentúra zriadila mechanizmus sťažností podľa odporúčania ombudsmanky. V decembri sa v Bruseli stretli úradník pre základné ľudské práva z agentúry Frontex, zástupcovia úradu európskeho ombudsmana, národných ombudsmanov a správ a agentúry Európskej únie pre základné práva, aby diskutovali o mechanizme sťažností agentúry Frontex.

V ďalšom príklade tematickej spolupráce ombudsmanka konzultovala so sieťou, aby zistila, akým spôsobom členské štáty regulujú transparentnosť lobizmu a aby zistila, či je potrebné praktické usmernenie pre verejných činiteľov v tejto oblasti. **Odpovede** poukázali vo väčšine členských štátov na nedostatok špecifických opatrení na reguláciu lobizmu a na absenciu praktických pokynov pre verejných činiteľov. Ombudsmanka potom vypracovala návrh praktických

Výročná konferencia Európskej siete ombudsmanov v Bruseli.

Na konferencii sa rozoberali aktuálne témy, ako napríklad reakcie na európsku migračnú krízu, presadzovanie transparentnosti lobizmu ako požiadavka dobrej správy a úlohy v oblasti zásad právneho štátu.

#4

Európsky
ombudsman**[Publikácia] Network in Focus**

Zverejnili sme prvé vydanie výročného bulletinu **európskej siete ombudsmanov (ENO) Network in Focus**. Hlavné témy zahŕňajú:

- reakcia Európy na utečeneckú krízu,
- transparentnosť lobizmu ako prostriedok na podporu dobrej správy,
- zásady právneho štátu v EÚ,

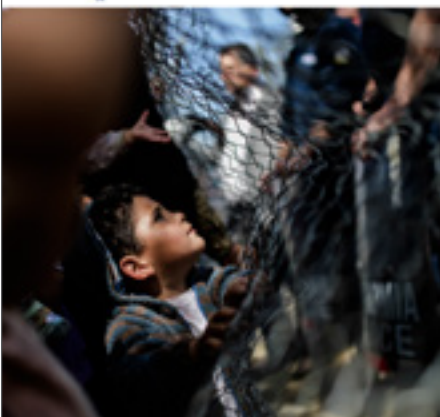
Celú publikáciu si môžete stiahnuť tu v ES, DE, EN, FR alebo IT:
<https://www.ombudsman.europa.eu/en/activities/network-publications.faces>.

European Network of Ombudsmen

Network in Focus 2016

Responding to Europe's migration crisis
Promoting lobbying transparency as good administration
Challenges to the rule of law in the EU

usmernení a požiadala členov siete a verejnosť o spätnú väzbu. Jej cieľom je predložiť konečnú verziu usmernení v roku 2017 vo všetkých 24 úradných jazykoch EÚ.

Najvýznamnejším podujatím siete v roku 2016 bola prvá výročná konferencia, ktorú usporiadala európska ombudsmanka v júni v Bruseli. Na tejto konferencii sa zišla celá sieť a otvorená bola aj pre nečlenov, napríklad pre zastrešujúce skupiny v Bruseli, ako aj pre novinárov. Na veľmi interaktívnom podujatí sa zúčastnilo celkovo 250 osôb. Zaoberali sa aktuálnymi témami, ako napríklad reakcie na európsku migračnú krízu, presadzovanie transparentnosti lobizmu ako požiadavky dobrej správy a výzvy v oblasti zásad právneho štátu. Po konferencii bola vydaná publikácia *Network in Focus* (Sieť v centre pozornosti), výročná publikácia siete ENO o kľúčových témach, o ktorých sa diskutovalo na podujatí. [g+ #4](#)

Koncom novembra 2016 ombudsmanka cestovala do Madridu na stretnutie so španielskou ombudsmankou Soledadou Becerrilovou Bustamanteovou a jej tímom a so španielskou radou pre transparentnosť, organizáciami občianskej spoločnosti, zástupcami podnikov, diplomatmi, novinármi a inými. Keďže počet sťažností zo Španielska býva tradične vysoký, cieľom návštevy bolo ďalšie zvýšenie informovanosti v Španielsku o tom čo môže európsky ombudsman konkrétne urobiť pre španielskych občanov a podniky. [#20](#)

#20

Gundi Gadesmann

Erosion of EU's founding values in several Member States are great cause of concern [@EUombudsman](#) [@NewEconomyForum](#)

Oslabovanie základných hodnôt EÚ v niektorých členských štátoch je veľkým dôvodom na obavy.

Od reorganizácie siete zaznamenala ombudsmanka viac otázok od členov siete ENO, ktorí požiadali o pomoc pri výklade zložitých záležitosti v súvislosti s právnymi predpismi EÚ. Keďže sa postup spracovania otázok urýchlil, v roku 2016 sa ombudsmanka zaoberala ôsmimi otázkami. Predložené boli také otázky, ako napríklad refundácia určitých cezhraničných zdravotných nákladov a platieb v rámci európskych poľnohospodárskych fondov pre rozvoj.

Od reorganizácie siete zaznamenala ombudsmanka viac otázok od členov siete ENO, ktorí požiadali o pomoc pri výklade zložitých záležitosti v súvislosti s právnymi predpismi EÚ.

Európska ombudsmanka poskytuje rozhovor pre španielsky televízny kanál TVE v Madride.

V roku 2016 bol sieti udelený štatút člena *ex officio* poradného fóra Európskeho podporného úradu pre azyl (EASO) a grécky ombudsman reprezentoval sieť na rokovaní fóra v novembri v Aténach. K najvýznamnejším iniciatívam, na ktorých sieť ENO bude pravdepodobne pracovať v nasledujúcich rokoch patrí: účasť v poradnom fóre úradu EASO, poskytovanie odborných poznatkov týkajúcich sa azylového konania Európskemu parlamentu pri procese prijímania nového spoločného európskeho azylového systému v Parlamente a vytvorenie spoločnej platformy zameranej na to, ako riešiť tzv. sťažnosti v súvislosti s brexitom od občanov EÚ žijúcich v Spojenom kráľovstve a naopak. Sieť sa podieľa aj na tvorbe pripravovaného mechanizmu sťažností úradu EASO. [#21](#)

#21

Parlamento
Europeo

Emily O'Reilly
[@EUombudsman](#) de visita en
Madrid bit.ly/2glTw5o

Európska ombudsmanka Emily O'Reilly v Madride.

Európska ombudsmanka si vymieňa názory s Výborom Európskeho parlamentu pre právne veci.

Poslaním európskeho ombudsmana je pomáhať občanom, podnikom, združeniam, mimovládny organizáciám a iným organizáciám. Preto by ich prístup k službám ombudsmana mal byť čo najjednoduchší, aby dokázali požiadať o pomoc. Ombudsmanka po rozsiahlych interných a externých konzultáciách v roku 2016 aktualizovala svoje postupy riešenia prípadov v rámci stratégie zefektívnenia vyšetrovaní a posilnenia vplyvu na väčší počet občanov.

Ombudsmanka kladie tiež veľký dôraz na vykonávanie vyšetrovaní, ktoré sú vo verejnom záujme. Širšie strategické vyšetrovania vykonáva, keď dospeje k názoru, že sú na to dôvody, aj keď hlavnú časť jej práce tvoria prípady založené na sťažnostiach.

Vďaka novým vykonávacím ustanoveniam ombudsmanky sú postupy pre tých, ktorí sa hľadajú pomoc účinnejšie a efektívnejšie.

Vďaka novým **vykonávacím ustanoveniam** ombudsmanky sú postupy pre tých, ktorí sa hľadajú pomoc účinnejšie a efektívnejšie. Cieľom nového postupu je zavedením flexibilnejšieho prístupu k riešeniu sťažností zabezpečiť logický a na výsledky orientovaný prístup.

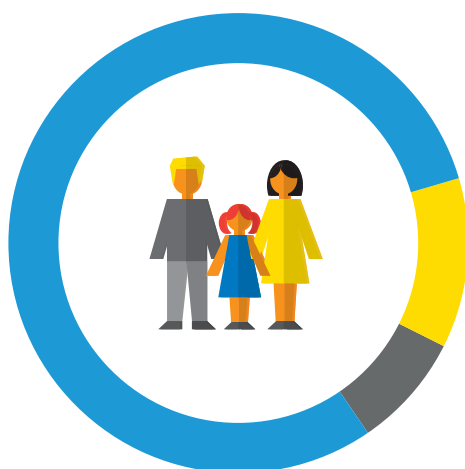

8.1. Prehľad sťažností a strategických vyšetrení

Rady, sťažnosti a vyšetrenia v roku 2016

15 797

občanov,
ktorým európska
ombudsmanka
v roku 2016
pomohla

12 646

rád poskytnutých prostredníctvom
interaktívneho sprievodcu na
webovom sídle úradu ombudsmana

1 880

sťažností riešených v roku 2016

1 271

žiadostí o informácie, na ktoré
ombudsmanka odpovedala

245

vyšetrení,
ktoré európska
ombudsmanka začala
v roku 2016

235

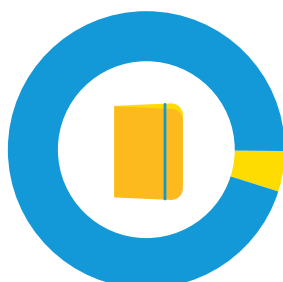
vyšetrení začatých na základe
sťažností

10

začatých vyšetrení z vlastného
podnetu

291

vyšetrení,
ktoré európska
ombudsmanka
uzavrela v roku 2016

278

uzavretých vyšetrení, ktoré sa začali
na základe sťažnosti

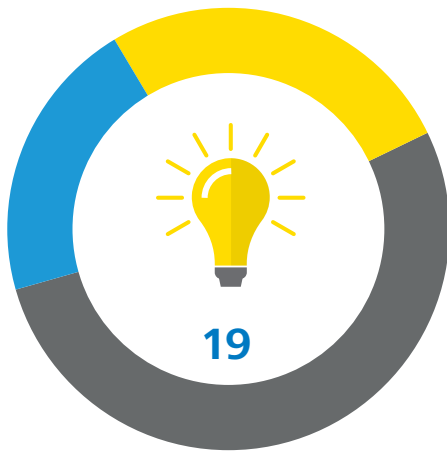
13

uzavretých vyšetrení z vlastného
podnetu

Európska ombudsmanka zlepšuje svoje pracovné metódy s cieľom zvýšiť ich efektívnosť a posilniť vplyv na väčší počet občanov. V roku 2016 preto zaviedla nový zjednodušený postup na spracovanie prípadov s väčšou flexibilitou a pragmatickejším prístupom. Navyše tak, ako v minulosti, prípady založené na sťažnostiach s podobným obsahom sa môžu riešiť spoločne ako strategické vyšetrovania. Príkladom takéhoto prístupu je vyšetrovanie postavenia osobitných poradcov, ktorých používa Európska komisia. Tento aktívny strategický prístup určite zabránil ďalším individuálnym sťažnostiam.

Strategická práca v roku 2016

4

strategické vyšetrovania, ktoré sa začali v roku 2016

napr. postupy Komisie na zabránenie možných konfliktov záujmov osobitných poradcov, oneskorenia chemického testovania, spôsobu, akým Komisia riešila sťažnosti na nesplnenie povinnosti v rámci pilotnej schémy

5

strategických vyšetovaní uzavreté v roku 2016

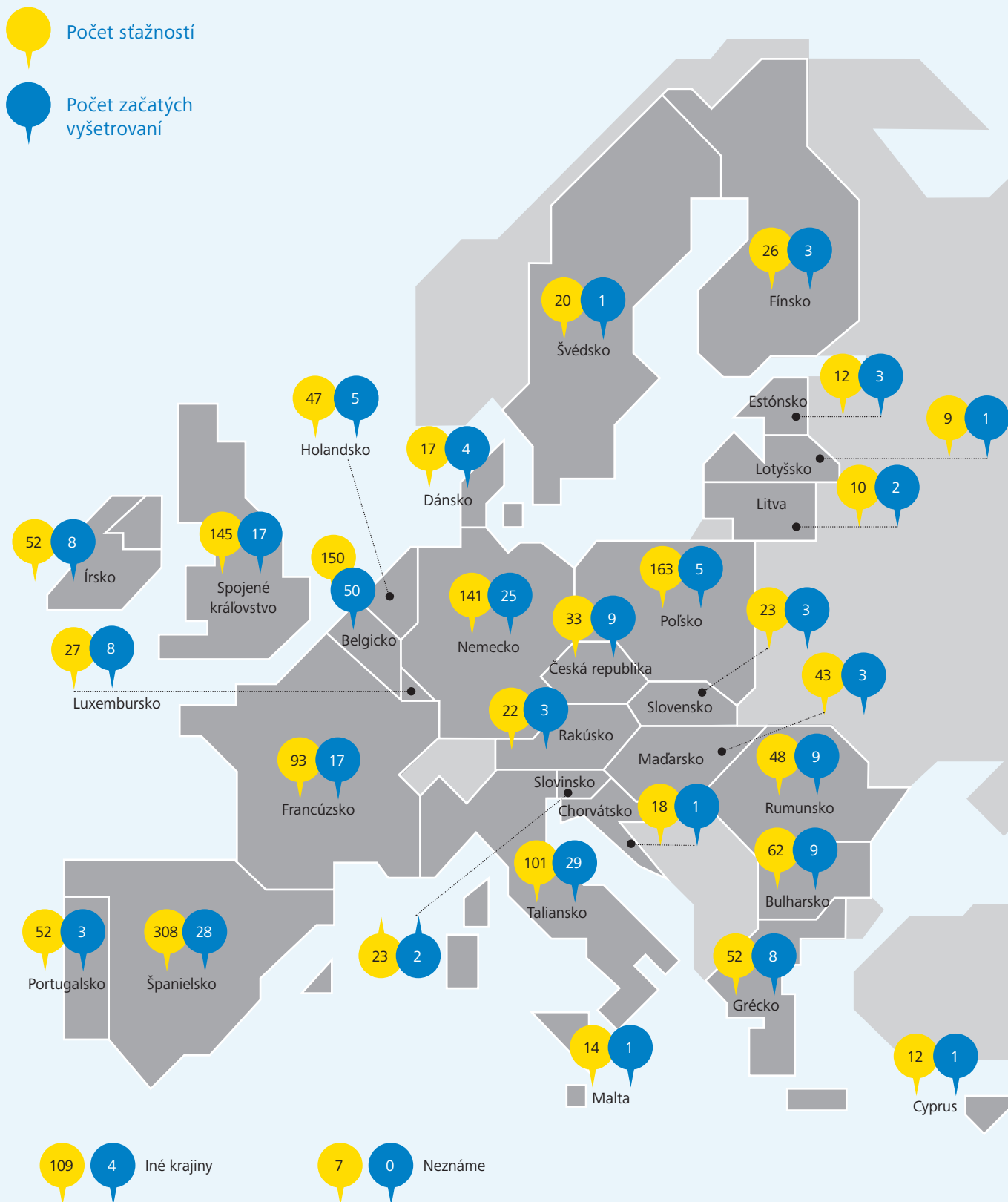
napr. transparentnosť trialógov, prístup k správam o klinických štúdiách týkajúcich sa lieku Humira (EMA), postupy úradu EPSO pri posudzovaní žiadostí o preskúmanie, včasnosť platieb od Komisie

10

strategických iniciatív, ktoré sa začali v roku 2016 (žiadosti o vysvetlenie, neformálne vyšetrovania)

napr. postup otáčavých dverí týkajúci sa bývalého predsedu Komisie, transparentnosť Euroskupiny, transparentnosť EIB a predchádzanie konfliktu záujmov; transparentnosť postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu ECB, prístupnosť webových sídiel Komisie pre osoby so zdravotným postihnutím

Krajina pôvodu zaznamenaných sťažností a vyšetrovaní, ktoré otvorila európska ombudsmanka v roku 2016

8.2. Sťažnosti, ktoré nespádajú pod mandát ombudsmana

Európska ombudsmanka dostáva mnohé sťažnosti týkajúce sa záležitostí, ktoré nespádajú pod jej mandát hlavne preto, že sa netýkajú práce inštitúcie, úradu alebo orgánu EÚ. Sťažnosti na inštitúcie EÚ, ktoré sa však týkajú výlučne politických záležitostí, ako napríklad právne predpisy alebo činnosti súdu v justičnej oblasti, tiež nepatria pod mandát ombudsmana.

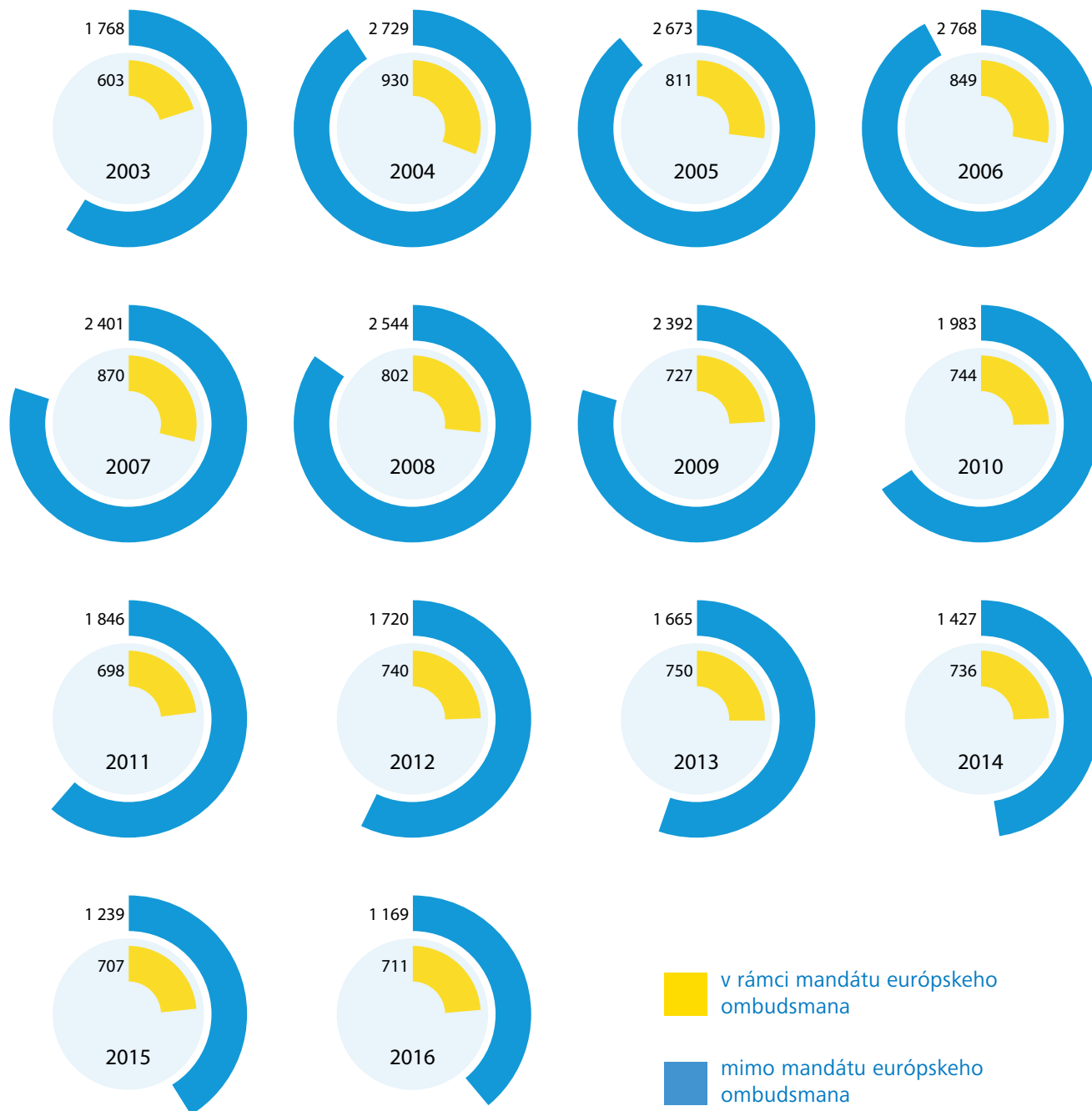
Keďže tieto sťažnosti nie sú jadrom práce ombudsmana, úrad zaznamenáva len obmedzené informácie o nich. V prvom rade sa predkladajú vnútroštátnym verejným orgánom, vnútroštátnym alebo medzinárodným súdom a súkromným subjektom. Sťažnosti sú niekedy založené na mylnej predstave, že ombudsman je odvolací orgán národných ombudsmanov. Sťažnosti sa týkajú najrôznejších tém. K opakovaným témam patrí ochrana spotrebiteľa, zdaňovanie, sociálne zabezpečenie a zdravotná starostlivosť a v posledných rokoch záležitosti súvisiace s bankami.

Úrad venuje dôslednú pozornosť sťažnostiam, ktoré nepatria pod jeho mandát. V rámci svojich možností poskytuje aj poradenstvo, resp. tieto sťažnosti postupuje iným subjektom, ktoré môžu pomôcť.

Úrad sa sťažnosťami zaoberá veľmi starostlivo, poskytne poradenstvo v rámci možností alebo ich postupuje iným orgánom, ktoré môžu pomôcť. V prípade sťažností, v ktorých sa vyjadruje nespokojnosť s právnymi predpismi EÚ, ombudsmanka zvyčajne odporučí sťažovateľovi, aby sa obrátil na Európsky parlament. V prípade zložitých záležitostí uplatňovania sa sťažovateľom odporúča obrátiť na Európsku komisiu alebo siete EÚ, ako napríklad SOLVIT alebo Vaša Európa – Poradenstvo. Sťažovateľ môže byť tiež odporučený národnému ombudsmanovi. V roku 2016 k takým príkladom patrili prípady postúpenia portugalskej ombudsmanke súvisiace s uplatňovaním právnych predpisov EÚ o znečisťovaní hlukom, belgickému federálnemu ombudsmanovi o záležitostiach týkajúcich sa dôchodkov a poľskému a rumunskému ombudsmanovi o záležitostiach týkajúcich sa podmienok vo väzniciach.

Úrad snaží znížiť počet prípadov, ktoré sú mimo kompetencie ombudsmana. Cieľom je zabrániť tomu, aby občania boli sklamaní, keďže im ombudsman nevie priamo pomôcť. V roku 2016 tento počet klesol na rekordné minimum 1 169 (1 239 v predchádzajúcom roku), tento výsledok sa dosiahol zväčša vďaka účinnej komunikácii o práci úradu a interaktívneho sprievodcu na webovom sídle úradu ombudsmana.

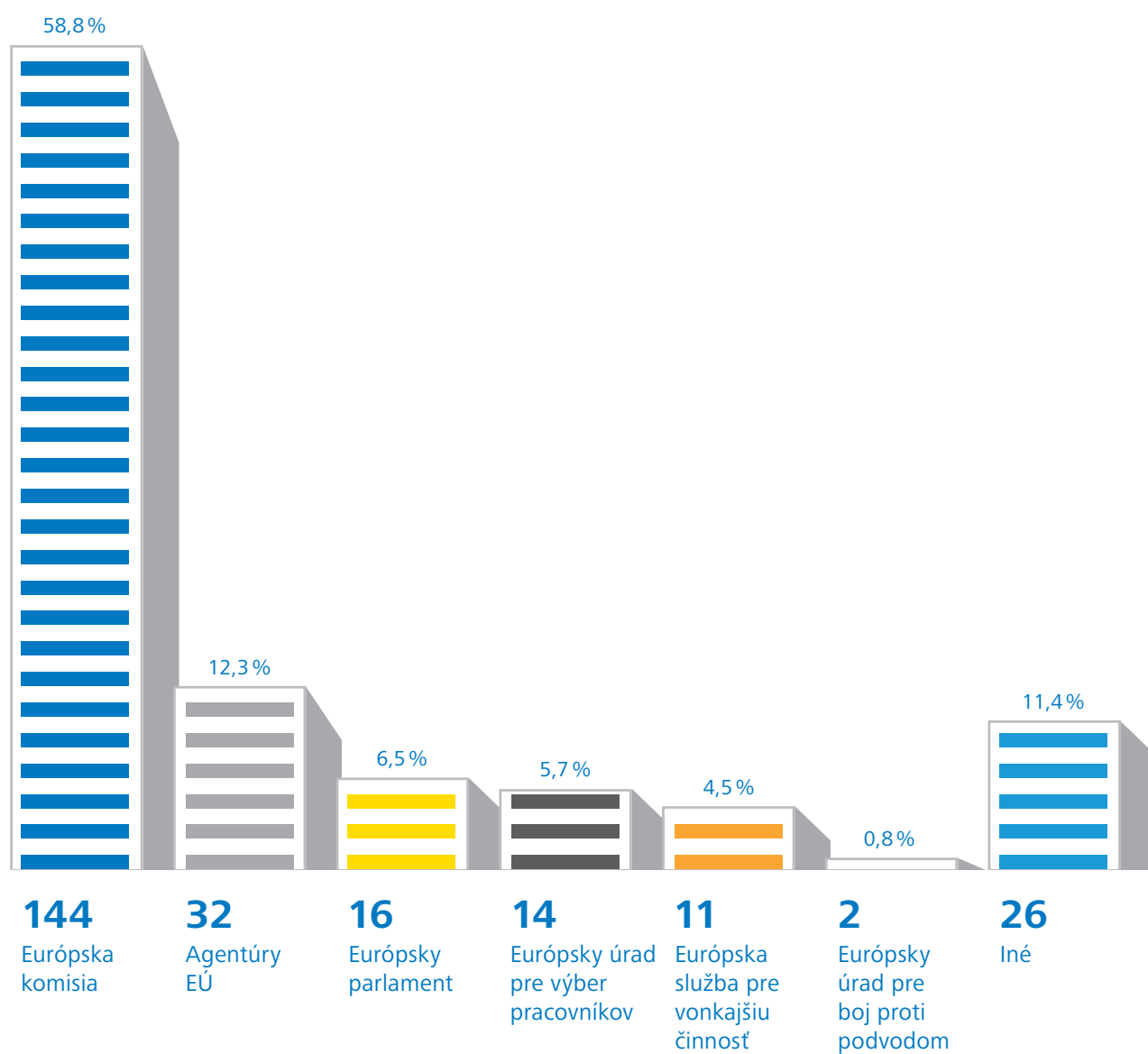
Počet sťažností za obdobie rokov 2003 – 2016

Kapitola 9 Na koho?

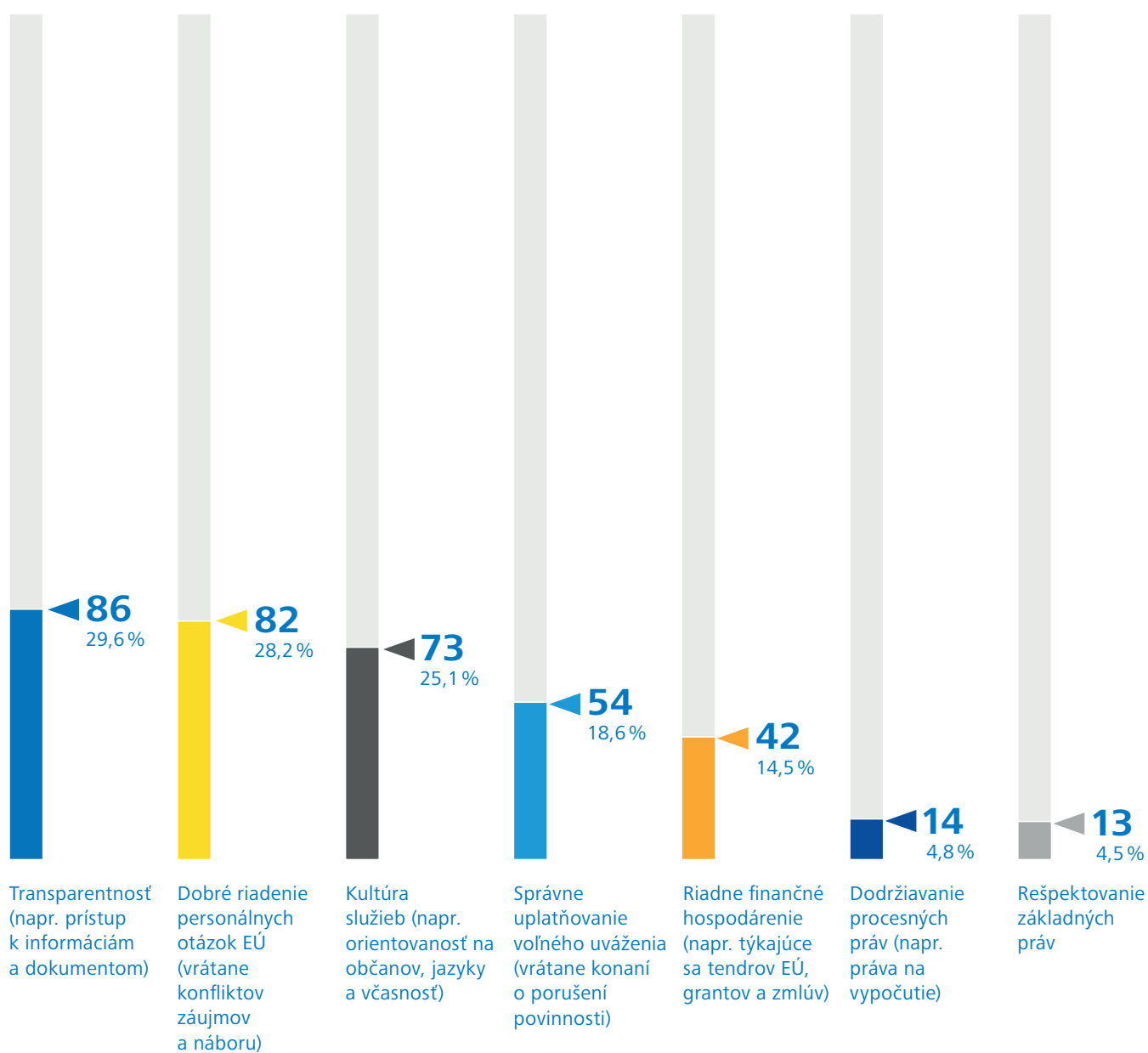
Vyšetrenia uskutočnené európskou ombudsmankou v roku 2016 sa týkali týchto inštitúcií

Kapitola 10 Na čo?

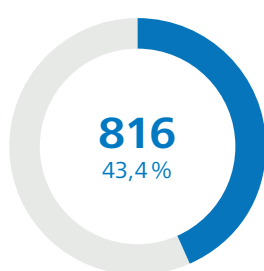
Predmet vyšetovania, ktoré európska ombudsmanka v roku 2016 uzavrela

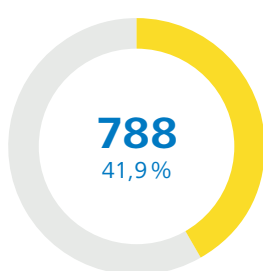
Poznámka: V niektorých prípadoch ombudsmanka uzavrela vyšetovanie s dvomi alebo viacerými predmetmi vyšetovania. Uvedené percentuálne údaje preto spolu presahujú 100 %.

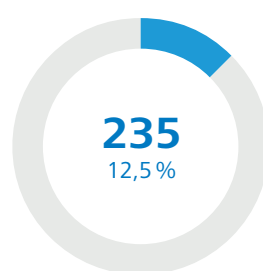
Opatrenia, ktoré prijala európska ombudsmanka na základe sťažností prijatých v roku 2016

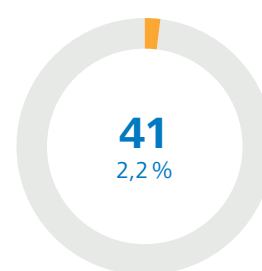
Poskytnuté poradenstvo alebo prípad postúpený inému orgánu na riešenie sťažností

Odoslané odpovede s informáciou pre sťažovateľa, že nie je možné poskytnúť ďalšie poradenstvo

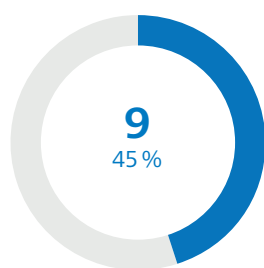

Začaté vyšetovania

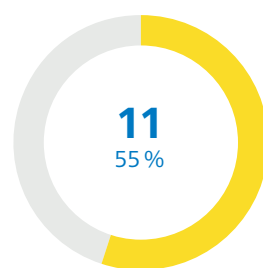

Rozhodnutie o prípustnosti

Vyšetovanie prípadov, v ktorých európska ombudsmanka zistila nesprávny úradný postup v roku 2016

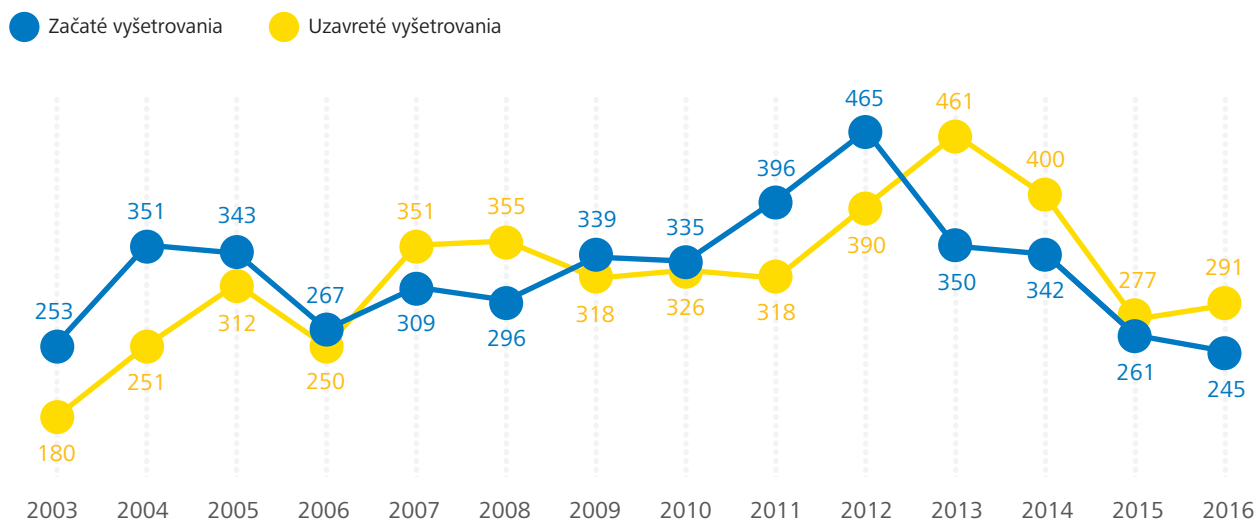

Kritické poznámky určené inštitúcii

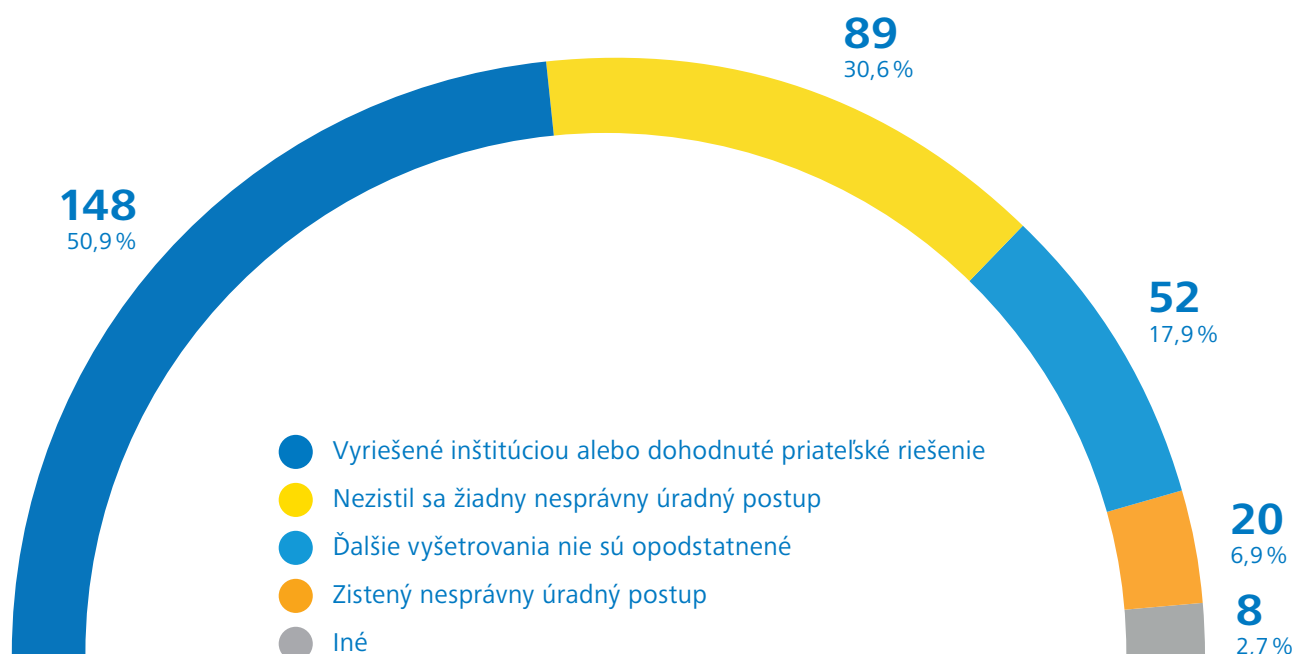

Odporúčania akceptované inštitúciou v plnej miere alebo čiastočne

Vývoj počtu vyšetrení uskutočnených európskou ombudsmankou

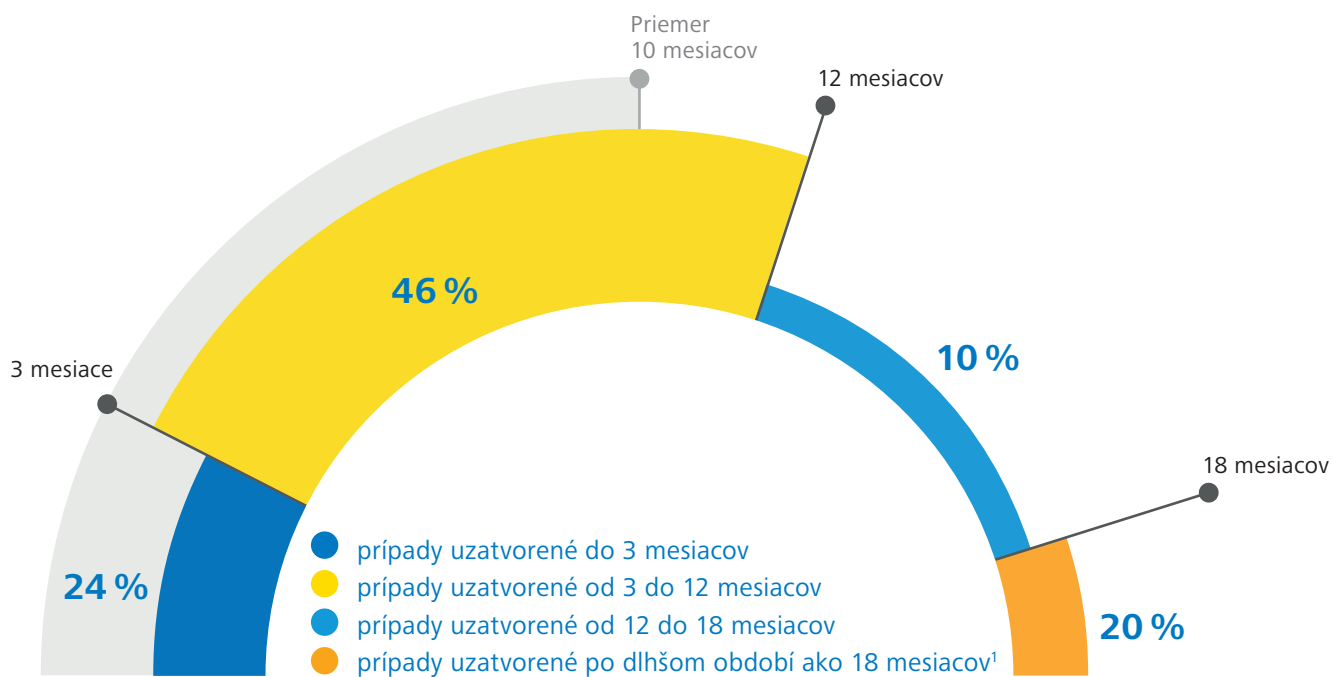
Výsledky vyšetrení, ktoré európska ombudsmanka uzavrela v roku 2016

Poznámka: V niektorých prípadoch ombudsmanka vyšetrenia uzavrela na základe dvoch alebo viacerých dôvodov. Uvedené percentuálne údaje preto spolu presahujú 100%.

Trvanie vyšetrovania prípadov, ktoré európska ombudsmanka uzatvorila v roku 2016

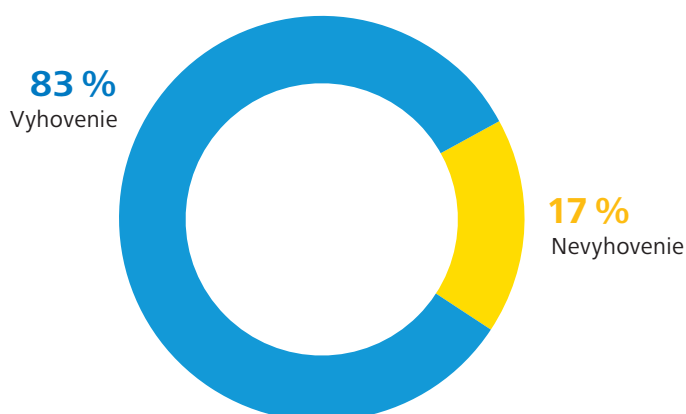
¹ Niektoré zložité prípady si vyžadujú niekoľko kôl konzultácií so sťažovateľom a príslušnou inštitúciou. Od nových vykonávacích opatrení sa očakáva skrátenie vyšetrovaní.

Kapitola 12

Vyhovenie návrhom ombudsmanky

Vyhovenie návrhom európskej ombudsmanky v roku 2015

Každých päť rokov ombudsmanka uverejňuje komplexnú výročnú správu o tom, ako inštitúcie EÚ reagujú na jej návrhy na zlepšenie správy EÚ. Tieto návrhy majú formu priateľských riešení, odporúčaní, kritických a ďalších pripomienok a ďalších poznámok. Miera vyhovenia návrhom je zásadná pre meranie vplyvu a významu práce úradu ombudsmana.

V správe s názvom *Putting it Right? – How the EU institutions responded to the Ombudsman in 2015* (Napravíme to? Ako inštitúcie EÚ reagovali na ombudsmanku v roku 2015) sa uvádza, že inštitúcie EÚ vyhovel návrhom ombudsmanky v 83 % prípadoch, čo je doteraz druhé najvyššie číslo. Z 18 skúmaných inštitúcií 12 dosiahlo 100 %, pričom Komisia, ktorá zodpovedá za najväčší podiel vyšetrení ombudsmanom, dosiahla 82 %. Podľa údajov v správe miera vyhovenia návrhom sa od jednej inštitúcie k druhej môže výrazne líšiť – od 100 % v niektorých prípadoch po 33 % v najhoršom prípade. Európsky parlament, Frontex a Európska chemická agentúra (ECHA) vyhovel na 100 %.

Správa za rok 2016 bude k dispozícii koncom roka 2017.

13.1. Rozpočet

Rozpočet úradu ombudsmana je samostatnou kapitolou v rozpočte EÚ. Je rozdelený do troch hláv. Hlava 1 pokrýva mzdy, príspevky a iné výdavky súvisiace so zamestnancami. Hlava 2 pokrýva výdavky na budovy, nábytok, vybavenie a rôzne prevádzkové výdavky. Hlava 3 obsahuje výdavky, ktoré vyplývajú zo všeobecných činností, ktoré inštitúcia vykonáva. Rozpočtové prostriedky v roku 2016 dosahovali 10 658 951 EUR.

V záujme zabezpečenia efektívneho hospodárenia so zdrojmi interný audítor úradu ombudsmana pravidelne kontroluje systémy vnútornej kontroly tohto úradu a finančné operácie, ktoré vykonáva. Rovnako ako v prípade ostatných inštitúcií EÚ, Európsky dvor audítorov vykonáva audity aj v úrade ombudsmana.

Zamestnanci úradu európskeho ombudsmana.

13.2. Využívanie zdrojov

Každý rok prijíma úrad ombudsmana [ročný plán riadenia](#), v ktorom sú identifikované konkrétne činnosti, ktoré musí úrad vykonať, aby mohol realizovať ciele a priority tejto inštitúcie. Ročný plán riadenia na rok 2016 je druhým plánom, ktorý je založený na stratégii európskej ombudsmanky s názvom [V ústrety roku 2019](#).

Úrad má vysoko kvalifikovaných zamestnancov, ktorí ovládajú viaceré jazyky. Vďaka tomu môžu riešiť sťažnosti na nesprávny úradný postup v 24 úradných jazykoch EÚ a prispievať k zvyšovaniu informovanosti o práci ombudsmanky. V roku 2016 mal úrad ombudsmana celkovo 75 zamestnancov.

Úplný a pravidelne aktualizovaný zoznam zamestnancov vrátane podrobných informácií o štruktúre úradu ombudsmana a úlohách každej sekcie je k dispozícii na [webovom sídle ombudsmana](#).

Ako nadviazať kontakt s európskou ombudsmankou

Poštou

Európsky ombudsman
1 avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
67001 Strasbourg Cedex
Francúzsko

Telefonicky

+33 (0)3 88 17 23 13

E-mailom

eo@ombudsman.europa.eu

Online

Webová lokalita: www.ombudsman.europa.eu
Twitter: twitter.com/EUombudsman
Google+: plus.google.com/101520878267293271723
LinkedIn: www.linkedin.com/company/272026
YouTube: www.youtube.com/eotubes

Táto brožúra je uverejnená na webovej lokalite:
www.ombudsman.europa.eu

© Európska únia, 2017

Všetky fotografie a obrázky © Európska únia, okrem obálky.

Reprodukcia na účely vzdelávania a nekomerčné účely je povolená pod podmienkou uvedenia zdroja
(© Konstantin Faraktinov/Stocklib).

Použité písmo FrutigerNext a Palatino.

Print	ISBN 978-92-9212-946-0	ISSN 1725-9789	doi:10.2869/51761	QK-AA-17-001-SK-C
PDF	ISBN 978-92-9212-910-1	ISSN 1830-6942	doi:10.2869/804324	QK-AA-17-001-SK-N

V prípade, že máte záujem o túto publikáciu vo verzii pre slabozrakých, obráťte sa na úrad Európskeho ombudsmana.

